KARLOVSKÝ ZPRAVODAJ

ZIMA 2020 | Vydává Obec Velké Karlovice | www.velkekarlovice.cz

Vážení a milí spoluobčané,

rok 2020 se blíží ke svému závěru. Svým průběhem nás všechny nemile překvapil a můžeme jen věřit, že stávající stav se v dohledné době změní a naše životy se brzy vrátí k normálu. I přes tuto smutnou dobu byly okamžiky, které nám v Karlovicích přinesly radost. Velmi mile nás překvapily děti s rodiči 17. listopadu s novým pojetím pochodu broučků k zimnímu spánku. Pochmurnou atmosféru šedivých podvečerů oživily znělky pohádek v obecním rozhlase a světýlka pohybující se po přilehlých karlovských kopcích. Děkuji Unii rodičů za přípravu promyšlené akce, která způsobila radost nejenom dětem, ale i dospělým.

Rovněž s novou myšlenkou přišli i zástupci pekla a nebes. Mobilní čerti s Mikulášem a andělem projeli v sobotu v podvečer celou obec a postrašili, možná i potěšili děti i rodiče, kteří dle jízdního řádu očekávali průjezd sváteční kolony v jednotlivých částech obce a ani nikomu nevadilo, že se občas objevilo nějaké drobné zpoždění, které vznikalo snahou pořadatelů dodržet protiepidemický systém PES. Snad se to členům hasičského sboru U Kostela podařilo a patří jim za tuto vydařenou akci velké poděkování.

Velkým úspěchem skončil 130. ročník nejslavnějšího českého dostihu - Velké pardubické. Vítězství Hegnuse, svěřence trenéra Radka Holčáka nám způsobilo velkou radost. Blahopřeji Radkovi Holčákovi, členům pracovního týmu, žokejovi a v neposlední řadě i majiteli stáje Ševců.

V této nelehké době patří rovněž uznání učitelům, kteří se podílejí na složitém způsobu vzdělávání našich dětí. Velké poděkování si rovněž zaslouží všichni, kteří pečují o naše starší spoluobčany a lidé pracující ve veřejném prostoru.

Milí spoluobčané, přeji Vám klidné prožití vánočních svátků v kruhu svých blízkých a do nového roku hlavně pevné zdraví.

Miroslav Koňařík

V tomto čísle si můžete přečíst:

Hrádečtí Karlovjané (str. 6)

Náš nový lékař (str. 7.)

Broučci netradičně (str. 11)

Vzpomínky p. Mičkala (str. 12)

Karlovští senioři (str. 13)

Biatlonisté ve Skandinávii (str. 18)

Hegnus vítěz Velké Pardubické (str. 19)

Změny v integrované dopravě (str. 20)

Jubilanti za IV. čtvrtletí 2020

Vlasta Petřeková
Eliška Hynková
Zdeňka Podešvová
Karel Horák
Marie Holčáková
Marie Petřeková
Barbora Solanská
Růžena Polášková
Jiřina Fischerová

Více jak 90 let oslavili

Františka Kováčová
Pavel Bukovjan

Všem srdečně blahopřejeme!

Zvláštní doba přinesla zvláštní sezónu, Informační centrum a muzeum Velké Karlovice

Karlovské muzeum v letošním roce zažilo velmi zvláštní sezónu. Sotva se otevřela jarní výstava, záhy se zavírala. Stejně jako na podzim, kdy výstavy otevřené koncem září, byly již v polovině října uzavřeny. Některé výstavy se neuskutečnily vůbec, byly přesunuty na příští rok. V době, kdy bylo IC a muzeum uzavřeno, došlo k renovování podlah v informačním centru, k opravě zídky, vstupních schodů a k vymalování celé budovy informačního centra.

I když tento rok nebyl nakloněn příjemným událostem, přesto se podařila velmi pozitivní věc. Karlovské muzeum úspěšně nominovalo řemeslníka na titul Mistr tradiční rukodělné výroby ve Zlínském kraji. Titul získal Pavel Horák z Karolinky za práci se sklem a broušení skla. Zlínský kraj toto ocenění uděluje řemeslníkům, kteří zachovávají původní výrobní postupy a pracují s přírodními materiály. Z Velkých Karlovic titul letos obdrželi Vít Kašpařík za výrobu lidových hudebních nástrojů, Petr Stoklasa za práci se dřevem - řezbářské práce a výroba štípaných holubiček a z nejbližšího okolí Augustin Krystyník z Nového Hrozenkova za práci se dřevem - kolářství.

Všem srdečně blahopřejeme a pevně věříme, že v příštím roce je budeme moci přivítat na akcích u muzea.

Soňa Kollandová, vedoucí muzea

Milí spoluobčané, jsme na sklonku roku, jenž pro nás nejen pracovně, ale i osobně byl rokem mnoha opatření, omezení a přizpůsobení se dané situaci. Rok, který nám ukázal, že se někdy lidské konání musí přizpůsobit přírodě a nástrahám civilizované společnosti. Mnozí se dokázali soustředit více na sebe a své nejbližší, což ve výsledku bylo pozitivní, neboť dokázali své aktivity přesměrovat do klidnějšího režimu.

To, v jakém režimu se po celý rok pohybovalo informační centrum a naše muzeum tu ještě nebylo a již bychom jej nechtěli opakovat ani v následujícím roce. Prázdné nádvoří v době, kdy o pouti či jarmarku se hemží návštěvníky a účinkujícími bylo velice smutné. Do kalendáře akcí pro rok 2021 jsme přesunuli všechny letošní akce a budeme se těšit na oživené nádvoří a u cimbálu si zazpíváme „v tej karlovskej obci tam je dobře“.

Za celý kolektiv informačního centra a Karlovského muzea Vám ze srdce přejeme krásné prožití svátků vánočních mezi svými blízkými a do nového roku vykročte optimisticky a ve zdraví.

Dagmar Stoklasová, vedoucí IC

Z Atelieru Hofman na Soláni

Milí karlovští občané, všichni společně prožíváme velmi složité životní období. Pro každého z nás je to menší nebo větší omezení v běžném každodenním životě. S blížícími se Vánocemi je to obzvlášť těžké. My tady v galerii na Soláni jsme pro Vás jako každý rok připravili vánoční expozici.

Autorka poetických a romantických obrazů Libuše Matulová Vás přímo vtáhne do svého ticha, do atmosféry své krajiny s lesní tématikou, skrze niž probleskuje světlo snů, světlo naděje, které všichni nyní potřebujeme. Výstava je doplněna skleněnými a keramickými artefakty, které mohou doplnit a obohatit Vaše domovy. Věříme, že touto komorní výstavou Vám darujeme dárek, který pohladí Vaši duši.

Přejeme Vám, aby Vánoce a rok 2021 byl rokem lepším, rokem s nadějí a světlem na konci temného tunelu.

Závěrem bychom chtěli poděkovat za letošní spolupráci a pomoc starostovi Miroslavu Koňaříkovi, místostarostovi Jiřímu Jurečkovi a všem pracovníkům obecního úřadu, děvčatům ze Zvonice, Informačnímu centru a Karlovskému muzeu, karlovským „poštovním panenkám“, p. Jožkovi Korytářovi, p. Jiřímu Podešvovi, p. Jakubovi Podešvovi, p. Jitce Ryplové, p. Renátě Holčákové a všem ostatním.

Všem přejeme pevné zdraví, štěstí a úspěchy, jak v osobním, tak v pracovním životě.

A my si přejeme, aby nám tyto velmi dobré vztahy vydržely i nadále.

Marcela Vajceová

IC Zvonice na Soláni

Letošní svátky budou u nás ve Zvonici bez našich každoročních akcí, pečení perníčků, vánočního zpívaní, novoročního koncertu. Ale i tak Vás zveme na Soláň. Ve Zvonici bude i nadále probíhat výstava malíře Ivana Jandory, který představí malby krajiny ze Vsacka a Rožnovska a jeho syna Michala Jandory, který prezentuje fotografie z cest do zahraničí, včetně exotického arabského světa. Výstava bude doplněna téměř třiceti papírovými betlémy Stanislava Dostála, přerovského betlémáře.

V příštím roce se můžete těšit na výstavu Bohumily Václavíkové. Chtěli bychom Vám popřát v této nelehké době příjemné prožití svátků vánočních a v novém roce hodně zdraví, štěstí a lásky.

Za pracovníky Zvonice Alena Vašutová

DOČKÁME SE TŘÍ KRÁLŮ?

Asi bychom si všichni rádi přečetli, že Tříkrálová sbírka proběhne tak jako každý rok, že Vás v lednu navštíví koledníci, kteří rok co rok vychází do ulic. Tento leden bude jiný a jiná bude i tříkrálová koleda. V žádném případě nechceme ohrozit Vaše zdraví, ani zdraví koledníků. Přesto hledáme cestu, jak Vám přinést požehnání a radost do nového roku. Možná si Tři králové vezmou homeoffice (budou pracovat z domu). Koleda tak bude mít možnost zaznít i v online prostoru (přes počítač). My se snažíme intenzivně komunikovat s obecními úřady i s farnostmi. Zvažujeme všechny možnosti, jak k Vám přenést zážitek z koledování. S jistotou ale můžeme říct, že Tři králové přijdou a přinesou s sebou to, co přináší každý rok: Radostnou zvěst.

Eva Čechová, Charita Nový Hrozenkov, Ilustrační snímek Josef Vrážel

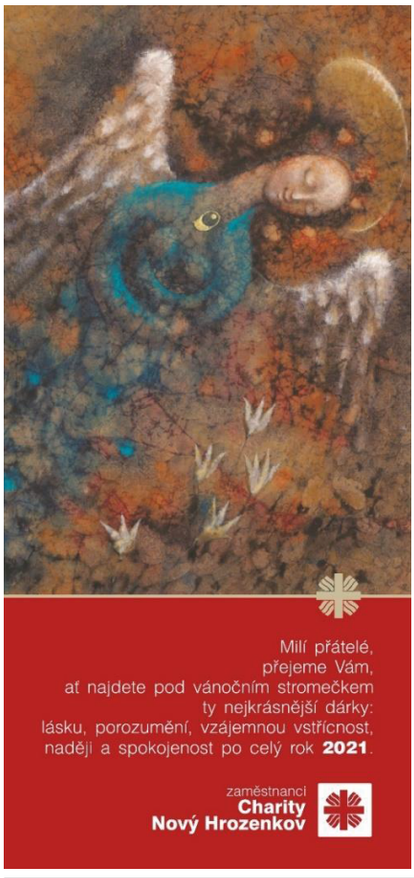

TŘÍKRÁLOVÁ SBÍRKA PROBĚHNE 3. - 24. LEDNA 2021

Z výtěžku sbírky chceme podpořit hlavně provoz Domu pokojného stáří. V „domečku“ bydlí senioři, kteří vyžadují náročnou péči. Našim cílem je zpříjemnit seniorům závěr jejich života, protože mezi přežitím a prožitím je velký rozdíl. Také část výtěžku poputuje k rodinám, které se dostanou do problematických situací, jako je nemoc nebo nepředvídatelná událost.

KLASICKÁ KOLEDA SE V TÉTO SITUACI NEUSKUTEČNÍ.

Jak nám můžete přispět?

- **V neděli v kostele vždy před a po Mši svaté.**
- **V informačním centru Velké Karlovice**
- **Na obecním úřadě v úředních hodinách**
- **V knihovně Velké Karlovice**

ONLINE (přes internet)

- **Prostřednictvím “ONLINE KASIČKY“ na hlavní stránce** trikralovasbirka.cz**, nebo odkazem na webu Charity Nový Hrozenkov** (při zadání PSČ jako variabilní symbol, dojde k identifikaci a dar poputuje do té Charity, pod kterou daná obec spadá)
- **pomocí DMS KOLEDA 30, 60 nebo 90 na číslo 87 777** (tímto podpoříte Tříkrálovou sbírku jako celek)

Samozřejmě o požehnání domu Vás nechceme ochudit. Proto v tomto období budou vybraní vedoucí obcházet Vaše domy, nadepisovat nad dveře K†M†B 2021 a přinášet požehnání.

Děkujeme za Vaši pomoc i v této nelehké době.

Rok 2020 v SDH Velké Karlovice U kostela (k fotografiím z 1. strany)

Letošní rok si pohrával jak s naším zdravím, tak i s našimi nervy. Přesto nás hnala chuť pro vás něco udělat a zpestřit nám tohle období.

V létě jsme uspořádali 4 promítání letního kina, na kterých jsme se s vámi rádi setkávali. Ještě jednou chceme poděkovat vedení obce Velké Karlovice a Informačnímu centru za poskytnutí prostor, ale hlavně vám, že jste nás chodili podporovat.

Asi týden před Mikulášem vznikla spontánní myšlenka, uspořádat průvod který by projel celou naší obcí. Tušili jsme, že to bude náročné, zjistili jsme, že bylo 😊, ale také jsme zjistili, že to stálo za to. Průvody, které nás čekaly u cesty, ty jiskry v dětských očích a mnohdy i dospělých, to pro nás byla ta největší odměna, kterou jste nám mohli dát. Proto jsme se rozhodli, že založíme novou tradici, která nám každoročně přivítá vánoční atmosféru, SPANILÁ MIKULÁŠSKÁ JÍZDA.

Na závěr bych jako jednatelka sboru chtěla poděkovat všem členům, kteří se zapojují do těchto akcí, obětují svůj volný čas a jdou do všeho po hlavě s odhodláním a láskou.

Do Nového roku 2021 chceme všem popřát hodně zdraví, které je v dnešní době to nejcennější, mnoho pohody a spokojenosti.

Mgr. Lucie Valigurová

knihovna
VELKÉ KARLOVICE

Střípky z knihovny

Přesto, že koronavir na pár týdnů uzavřel dveře naší knihovny, její chod ale v žádném případě nezastavil.

Výdejní okénko…

Nejen, že pokračovalo objednávání nových knih, audio či stolních her, rozjel se naplno i on-line katalog, který je přístupný na našich webových stránkách nebo přímo na adrese: **https://velkekarlovice.knihovnyvalasska.cz//** Lidé tak měli možnost předem si vybrat knihy, které je zajímají. Ty jsme připravili a prostřednictvím výdejního okénka (tedy u nás dveří) předali. Takto totiž funguje nejen naše knihovna při čtvrtém stupni PSA. Stejně jako donášková služba knih pro nemocné a seniory. Stačí jen napsat mail na adresu: **knihovna@velkekarlovice.cz či zavolat na tel. číslo: 571444038.** Momentálně jsme na stupni tři, což znamená, že je knihovna fyzicky přístupná, samozřejmě při dodržování všech hygienických opatření.

Záložkovali jste…

Jinak řečeno, vyráběli záložky, které nyní udělají radost především našim starším čtenářům. V knihovně se sešel úctyhodný počet 57 záložek s povzbudivými citáty. Tvořili malí i velcí. Několik jich přišlo poštou až ze Zlína, jiné dovezly maminy ze Vsetína, vyrobili v karlovském pivovaru, namalovaly děti z výtvarky, ale i mladí hasiči z Podťatého (ti se také ochotně nabídli, že vypomohou s rozvážkou knih - děkujeme :o) Prostě nádhera. Moc, moc děkujeme všem.

Mikuláš knihovníkem…

V pátek 4. 12. odpoledne se knihovnického řemesla v naší knihovně ujal na pár hodin sám svatý Mikuláš. Půjčoval, třídil, rovnal, potil se, ale taky si s dětmi hrál a hóódně povídal. Bylo vám to magické.

Logo knihovny…

Dovolte nám, sdílet s vámi velkou radost.
I naše knihovna má konečně své vlastní LOGO, jež je kombinací tradice a dynamiky. Patkový font odkazuje k "písmu" - knihtisku. Jde o tradiční rys, protože to knihovny jsou. Konzervativnost pak rozbíjí knihovna s malým "k". Záměrně kontrastní ve srovnání s fontem je barevnost loga, která poukazuje na život. Naše knihovna nemá být šedým místem, ale žijící, pulzující komunitou.
I samotná otevřená kniha, v níž je listováno, připomínající motýla v letu, evokuje pohyb. Ano, knihy nám umožňují "vzlétnout", posunují nás v životě dál i výš.
Autorem loga je grafické studio Skýpala.

Krabice od bot…

Tak by se dala nazvat naše malá mise. Především v dnešní době, kdy potřebných stále více přibývá, není vůbec výjimkou, že v některých rodinách se dárečky pod stromečkem bohužel neobjeví. I proto jsme se jako knihovna rozhodli zapojit do akce, kterou pořádá Diakonie ČR a která nese název „krabice od bot“. Krátce řečeno: naplníte krabici od bot pozornostmi, které udělají radost dítěti, jež jste si vybrali podle věku a pohlaví. Knihovna připravila takové krabice tři – samozřejmě nechyběly uvnitř knihy, školní potřeby, ale také hračky nebo sladkosti. K naší výzvě se přidala řada dalších dobrých lidí z Velkých Karlovic, a tak jsme mohli do centra Diakonie ve Vsetíně odvézt krásných 21 krabic od bot, čili 21 dárků, které potěší 21 dětí u vánočního stromku. Opět tisíceré díky za vaši štědrost a vůbec za celoroční přízeň.

Vánoční přání…

„Život je tvořen dny, které nic neznamenají a okamžiky, které znamenají všechno.“ Co nejvíce takových momentů, nejen ve společnosti vašich milovaných, ale třeba také s knihou, či prožitých v naší knihovně
ze srdce přejeme.

Renata Holčáková

První svaté přijímání

Už jsme si tak nějak zvykli, že koronavirová krize zasahuje do všech oblastí našeho každodenního života, tu duchovní nevyjímaje. Ovlivnila také termín konání prvního svatého přijímání v naší farnosti. To se nakonec uskutečnilo v neděli 4. října 2020 při hrubé mši svaté v kostele Panny Marie Sněžné. Šest dětí (čtyři děvčata a dva chlapci) zde poprvé přijali Pána Ježíše ve Svátosti oltářní.

Celá slavnost byla naplněná emocemi dětí, rodičů, prarodičů, kmotrů, prostě všech zúčastněných. Emoce hrály svou roli i v sobotu, kdy děti absolvovaly svou první svatou zpověď. Nebylo možné neslyšet komentář jednoho z nich, když po zpovědi opouštěl kostel: „Víš, že to asi funguje?! Cítím se tak nějak lehčí a je mi moc dobře…“

(ren)

Farní dění v dušičkovém čase

Den slavnosti Všech svatých a den Památky zesnulých, které vycházely na 1. a 2. listopadu, známé také v lidovém pojetí jako „Dušičky“, měl trochu jiný průběh, než jsme byli zvyklí, ale princip uctění památky s modlitbou a pokloněním se u hrobu našich věrných zemřelých díky Bohu zůstal. Mše svaté byly slouženy za zemřelé a farníky soukromě, bez účasti veřejnosti. Bylo a je krásné, že každý z nás si postupně nacházel ten svůj čas k položení výzdob, rozžehnutí svíček, kdy se opět večer hřbitovy rozzářily a působily radostnou vzpomínkou. Možná jsme nebyli u všech jako obvykle, ale každá návštěva hřbitova je cenná a pokud bychom se poklonili, modlitbu, či myšlenku pronesli u hlavního kříže (u studny) je to platné jako bychom byli u všech. Letos byla našimi biskupy udělena výjimka do 30. listopadu, kdy jsme mohli našim drahým zesnulým vyprošovat milosti s plnomocnými odpustky.

Poděkování přísluší našemu duchovnímu o. Františkovi, který kromě mší svatých, pohřbů apod. s velikým úsilím navštěvuje nemocné, osamocené a dává jim povzbuzení. Za to i za Tvou službu, Františku, upřímné „Pán Bůh zaplať“.

Poděkování patří i velkokarlovickému vedení obce, které pomáhá jak s údržbou (sečení apod.), tak s realizováním oprav jako jsou ploty, zastřešení márnice a další.

Jedná se o tyto opravy:

1. V letošním roce se započala rekonstrukce kamenné podezdívky plotu od zadní strany „fary“, kde byl dokonce plot nabourán. Financování bylo kryto z pojištění a obecního rozpočtu. Nově se bude pokračovat postupně v celé délce. Kromě opravy kamenné podezdívky plotu, budou nově použity kamenné římsy místo rozpadlých betonových. Již nyní jsou viděny v nové části.
2. Před zimou se podařilo zastřešit novou krytinou chátrající objekt v zadní části hřbitova, tzv. márnici. Původní dřevěný šindel dosloužil. Tuto práci včetně materiálu provedl pan Stanislav Sedlák, který v tomto oboru má dlouholeté zkušenosti. Financováno z obecního rozpočtu.
3. Nyní probíhá restaurování maleb s renovací interiéru na faře v uvítací místnosti. Starší si jistě vzpomenou, kde je o. Janíček vítal při prvním svatém přijímání a také zde probíhalo i pohoštění. Oprava je financována z fondu ministerstva kultury, obecních a vlastních zdrojů.

Přání nejen k adventu a vánočnímu času, ale i do časů budoucích

Nacházíme se v nelehké a trochu zmatené době. Nic na tom nemění, že žijeme v krásné obci s přenádhernou přírodou a pokud jen nám to zdraví dovolí, máme spoustu možností se projít, podívat se na místa předků a načerpat chybějící energii, případně jen pročistit hlavu, nebo jen tak někoho navštívit.

Mé přání kromě toho pevného zdraví, které potřebujeme všichni, je více si všímat starších lidí, kteří usilovali, dřeli a něco dokázali, abychom se měli lépe. S tím pak souvisí, pokud to situace nevyžaduje, nepodlehnout finančně zajímavým prodejům a uchovat duchovní i materiální hodnoty (dědictví otců). **Aktuální informace na: farnostvelkekarlovice.mablog.eu**

S přáním Božího požehnání Petr Koňařík

Vítání občánků

V letošním roce se ve Velkých Karlovicích narodilo 21 dětí (stav do zač. prosince). Vzhledem ke špatné epidemické situaci na jaře i na podzim se nám nepodařilo uskutečnit Vítání nových občánků do života. Je nám této skutečnosti líto a při první vhodné příležitosti tuto společenskou akci uskutečníme. Děkuji Vám za pochopení.

Upravený systém svozu komunálního odpadu

Vzhledem ke stále se navyšujícímu množství komunálního i tříděného odpadu jsme byli nuceni upravit harmonogram svozu odpadu. Odpad se i nadále bude vyvážet v intervalu 14 dnů, ale systém se mění v tom, že jeden týden bude vyvážen odpad z Podťatého, Tísňav, sídliště a ulice za poštou **(první svoz v úterý 5.1.2020**) a druhý týden zbývající část obce (**pondělí, úterý 11. a 12.1.2020)**. Tato změna svozu odpadu nám umožní vyvážet kontejnery každý týden ze svozových míst, která jsou veřejně přístupná a neustále jsou přeplněna odpadem. Harmonogram svozu je přílohovou Karlovského zpravodaje.

Miroslav Koňařík, starosta obce Velké Karlovice

Opravená střecha márnice k článku Petra Koňaříka.
Foto J. Ryplová

Hrádečtí Karlovjané

Zkuste si představit, že opustíte svou rodnou vesnici, své kořeny, a začnete hledat nové místo, kde se budete cítit doma. V roce 1945 se následkem vysídlení německy mluvícího obyvatelstva z pohraničí část Karlovjanů odstěhovala do Hrádku u Znojma. Jaké to pro ně bylo? A kde byl jejich domov?

Paní Vojtková, rodačka z Karlovic, mi na otázku, zda někdy uvažovala nad vrácením se z Hrádku do Karlovic, odpověděla: *„Aj nám tam s manželem nabízeli dům, ale už jsem měla domov tady. Říkala jsem si, že ta zima tam bude tvrdá, takže raději jsem zůstala. Uvažovala jsem hodně, ale jezdili jsme tam jen na rekreaci. Cítila jsem se taková povznesená, že se vracím za svými kořeny, ale tady do Hrádku se vracím dom.“*

Je krásný letní den a já plná očekávání po čtyřech hodinách v autě přijíždím do Hrádku, jihomoravské vesničky, kde žije asi 900 obyvatel. Mým společníkem je pan Musil z Dyjákovic, vedlejší vesnice, kterou od Hrádku odděluje jen pole s květákem. On a jeho manželka, Marie Musilová (rozená Šturalová), mají chatu v Lopušánkách a já je znám především z jarmarků u Karlovského muzea, na které pravidelně jezdí prodávat medové perníčky. Tatínek paní Marie se z naší obce odstěhoval v roce 1945 a s novým místem se sžil natolik, že se na pár let stal i starostou Hrádku. Na první měsíce v nově osídlené pohraniční obci jeho dcera vzpomíná následovně.

„Můj taťka takhle jednou přijel do Karlovic, jezdil sem potom často, měl tady velkou rodinu. To bylo v květnu roku 1945, on už v Hrádku byl. Přijel a dovezl třešně, ale co, v Karlovicích v tu dobu byl ještě sníh. To bylo něco na Karlovjany, jak to viděli chtěli hned do Hrádku. On je tam nalákal.“ Paní Musilová se již narodila v Hrádku, ale vzpomíná na každoroční „čenže“. *„Karlovice přijely do Hrádku autobusem. Oni popíjali, pili víno jak vodu, ale ve sklepě je chladno a jak vyšli nahoru, tak odpadli a z toho měli ti Hradečtí Karlovjané největší srandu. My jsme tam zase jezdili na pouť, v Hrádku taková tradice nebyla“*

Po příjezdu jsme se s panem Musilem nejdříve vydali na místní hřbitov.

Tiše se zamyslet nad osudy všech Hrádeckých Karlovjanů a tiše uctít památku rodiny Matochovy, Chudějovy, Plánkovy, Perdochovy, Šturalovy, Drozdovy, Frydrychovy, Petřekovy, Podešvovy a mnohých dalších. Není výjimkou, že na některých náhrobních fotografiích jsou rozpoznatelné valašské kroje. I moje rodina sem zavítala a má prababička, Regina Petřeková, zde umřela v roce 1947, bylo jí pouhých 44 let.

Téma Hradečáků mě lákalo už delší dobu. Mým cílem bylo najít alespoň jednoho pamětníka, který si ještě vzpomíná na život v rodné obci, a který by mi mohl přiblížit život v pohraničí po roce 1945. Proto, když jsem si měla v rámci studia etnologie vybrat téma ke zpracování terénního výzkumu, bylo to jasné: *Vzpomínky na stěhování obyvatel z Velkých Karlovic do obce Hrádek u Znojma.*

Netušila jsem však, že Hrádek je stále karlovský a již po prvním dnu na Jižní Moravě jsem byla mile potěšena, že neustále narážím na lidi, kteří mají vazby na Karlovice. Při této návštěvě jsem poznala mnoho zajímavých osudů. Slyšela jsem příběhy, při kterých mrazí - jako například o převádění faráře přes hranice nebo pašování jídla do Rakouska podzemními tunely. Bylo mi ctí poznat místního duchovního otce - moderního, ochotného člověka, který nám ukázal kostel a se zaujetím mluvil o historii farnosti. Společně s panem Pavelkou synem rodáka ze Stanovnice jsme vyšplhali na věž kostela a prohlédli si Hrádek z výšky. Poznala jsem rodinu paní Musilové, kamarády jejího manžela, místní omladinu či obdivuhodnou paní Vojtkovou, jejíž vzpomínky by stačily na samostatnou knihu a mnohé jiné, na které jsem jen tak narazila a našli jsme společné téma. Cítila jsem hrdost, že v Hrádku každý zná Velké Karlovice.

Na obecním úřadě, kam jsem si šla koupit regionální knihy, jsem potkala velmi milou paní a po chvíli povídání jsem zjistila, že je to vnučka paní Hrazdílkové, rozené Zeťové a díky tomuto náhodnému setkání mé další kroky vedly k další karlovské rodačce. Dveře mi otevřela energická žena s úžasným valašským nářečím. Upřímná, veselá a živá paní, která mě v půlce rozhovoru naprosto vykolejila její spontánní otázkou. *„A co vy? Jste tam spokojená? Jak sa Vám žije v Karlovicách?“* Paní Marie vzpomíná na dětství v rodné vesnici velmi dobře a s rodinou, která zde zůstala, je stále v kontaktu.

„Jako malá jsem chodila sbírat borůvky, jahody, donesla jsem to potom stařence, ona tam bydlela v lese, nosili jsme jí vodu, díky té stařence jsme za války neměli bídu. Ona nám všecko dala, kyšku, mléko, tvaroh. Maminka se jmenovala Anežka Čajanová a vzala si Františka Zeťa. On byl kapelníkem. Vzpomínám si, jak mě jednou vezl na kole na Vsetín, to byla štreka. Omotal štanglu látkou a jeli jsme, ale jak jsme sa vracali, tak byl nálet letadel a my jsme se museli schovat.“

Do devíti let žila v Tísňavách, poté se s rodiči odstěhovali do Hrádku.

„V noci jsme dojeli vlakem do Božic. V jednom vagonu jely 2 rodiny, s nama jeli Plánci. V Hulíně nás chytil velký déšť, vezli jsme kozu, kočku v košíku a můj malý bratr byl v peřince, měl 8 měsíců, dohromady nás bylo 6 děcek. Došli jsme v noci do teho baráku a ta Němka nás přivítala a udělala nám jídlo a kafe. Naraz jsme měli 6 hektarů pola. Při odsunu ju taťka odvézl až na hranice a dal jí jídlo, pěkně jsme ju vyprovodili, aj jsme to obečeli.“

Nejstarší dům v Hrádku, foto Marie Mikulcová

Během návštěvy Hrádku jsem, aniž bych to plánovala, oslavila narozeniny s paní Ludmilou Vojtkovou - ta se před 80 lety narodila jako Ludmila Drozdová, jak jinak než v Karlovicích. Její rodina měla salaš na Kasárnách, ale po mnohých životních peripetiích se rodina dostala přes Bratřejov do Hrádku.

„Za taťkou přišli kamarádi z Karlovic a řekli mu o Hrádku. Nechtěl odejít, nic mu nechybělo, ale šel se jen podívat a opravdu sa mu tu zalíbilo. Hlavně to, že tady byli Karlovjani, kamarádi. Pamatuju si, jak jsme přijížděli a kolem cesty byly všude meruňky, to pro nás bylo něco tak vzácného, nikdy před tím jsem to neměla a dodnes mám tu chuť meruňky v puse. Bylo to v červenci v roce 1945, to si pamatuju. Jel s náma aj stařiček byl z chudých poměrů. Nikdy ale o Karlovicích nemluvil a neřekl, že by se rád vrátili. Spíš vzpomínal na to, že bylo moc práce, moc sněhu a málo jídla. My jako děcka, když jsme tu došly, tak jsme si hrály v podzemí, to náměstí bylo celé podsklepené, vzaly jsme si špagáty a světla a chodily těma chodbama. Takhle jsme si hráli. Jiný život než v Karlovicách.“

Paní Ludmila pracovala od roku 1956 na národním výboru, vzala si za muže rodáka z Karlovic, Stavinohu, který pocházel z dvanácti dětí.

„Rodiče mého muže tady měli 11 hektarů a velký dům. Pak přišlo družstvo a oni nechtěli vstoupit, Stavinožka řvala na poli s rukama v pěst, nechtěla pustit nikoho ani traktor, všeci o tom mluvili. V roce 1957 se vrátili do Karlovic a my jsme jezdili za nimi na prázdniny. Bylo tam víc práce než tady, protože tu už byly kombajny a stroje, tam se dělalo všechno ručně.“

Zajímavý životní osud prožili také rodiče pana Pavelky, kterého jsem navštívila zrovna v době, kdy ho zaměstnávalo jeho 150 včelstev. Je to velmi aktivní a veselý člověk, a proto si velmi vážím toho, že si na mě našel čas. Obdivuhodné je, že rodina Pavelkova organizuje rodinný sraz v Karlovicích. Otec pana Pavelky, Jaroslav, pocházel ze Stanovnice, která tehdy ještě patřila k naší obci. Ve 23 letech přišel do Hrádku, tam se zamiloval do německy mluvící obyvatelky, její předci v Hrádku bydleli asi od roku 1650.

„Otec mé matky se jmenoval Buchner, byl Hradečák, jeho manželka byla Češka, takže moje maminka uměla perfektně česky. Babka sem přišla sloužit, děda se zamiloval, a i když mu tehdy místní říkali, že to je Češka ať si ji nebere, on neposlechl. Tehdy tady neuměl nikdo z těch Němců česky. Jeho rodiče, to byli Němci a ti museli po roce 1945 pryč. Měli přes 80 let a šli do Bavorska a zemřeli tam. Já jako mladý jsem musel pořád vyplňovat nějaké dotazníky, jestli máme rodinu v zahraničí a jestli s nimi jsme v kontaktu. Psal jsem, že ne a byl klid. Stejně jsem byl dělník a žádnou pozici jsem neměl.“

Ze vzpomínek jeho rodičů mi pan Pavelka vykládal, že byli i takoví novoosídlenci, kteří vyhnali německou rodinu i s dětmi bez jídla z domu. Do Hrádku v roce 1945 jezdili také „zlatokopové“ - takoví, co si přijeli jen pro materiál, dobytek nebo stroje a už to odváželi vlakem, většinou na Valachy. Němci už neměli vůbec žádné slovo.

Na závěr bych chtěla říct, že mám velkou radost z toho, že ač se o to ani jedna z obcí nesnaží, tak vazby mezi obyvateli těchto dvou vesnic přetrvaly. Ze srdce děkuji všem, kteří si na mě našli čas a sdíleli se mnou své vzpomínky.

Jitka Petřeková

Náš nový lékař se představuje

Od října máme v Karlovicích nového pana doktora. Nastoupil do ordinace po panu MUDr. Cigánikovi, který odešel do důchodu. Pan doktor David Nosek je mladý, má dvě děti, tříletého syna Davida a novorozenou dceru Magdalenu, narodila se už na Valašsku.

Požádala jsme ho o rozhovor a jsem ráda, že pan doktor přes velké pracovní vytížení byl ochotný o sobě něco prozradit.

MUDr. David Nosek se synem Davídkem

Odkud pocházíte, kde jste studoval a pracoval před příchodem do Karlovic?

Dobrý den, zdravím všechny karlovské občany, sousedy…

Jmenuji se David Nosek a jak si jistě mnozí všimli, od října jsem převzal ordinaci praktického lékaře zde ve Velkých Karlovicích. Tři desetiletí životních zkušeností mám prožité. Já osobně pocházím z Trutnova, který je někdy někým označován jako brána do Krkonoš, čili z podhorské či horské oblasti naší republiky. Vysokoškolská studia mě jako mnohé další zavedla do Prahy, kde jsem vystudoval 1. lékařskou fakultu Univerzity Karlovy. Někdy přidávám dodatek, že je to ta fakulta, kterou zakládal Karel IV., ale to je spíš tradice a zajímavost ke zpestření konverzace. Tam jsem potkal i svou ženu Magdalenu, která je také lékařka. Po studiích, tedy těch vysokoškolských, což zmiňuji, protože člověk se učí a musí učit každý den, jsem pracoval ve Fakultní nemocnici Královské Vinohrady na 1. Interní klinice. Tam jsem získal cenné a tvrdé první zkušenosti s klinickou medicínou a zdravotnictvím. Dříve či později jsem pochopil a zjistil, že chci svou lékařskou kariéru věnovat oblasti, kde mohu lidem pomoci předcházet nemocem nebo je nalézt v co nejranějším a zvratném bodě. Já preferuji zdravé pacienty, to už mnozí z mých úst slyšeli a je to pravda. Na klinice jsem omezil svou působnost na hepatologickou ambulanci a na služby interní, příjmové a pohotovostní ambulance. A začal jsem se připravovat, abych se stal všeobecným praktickým lékařem. Tuto etapu jsem prožil hlavně v pražských Kunraticích, kde jsem se pevné základy tohoto oboru naučil od svého školitele Davida Macharáčka a dalších kolegů. I když jsem po atestaci vlastně odešel, tak jsme zůstali přátelé a jsme v kontaktu.

A samozřejmě nejen kariéra mě definuje. Mezi tím vším výše zmíněným jsem se oženil, narodil se nám syn David, kterému jsou nyní 3 roky. A teď v listopadu i dcera Magdalena Adriana už zde na Valašsku.

Osobně rád vzpomínám na každou část prožitého života, na každého člověka, kterého jsem potkal, na každého kolegu. Některé chvíle byly těžší než jiné, ale říkám… Ničeho nelituji a snad bych ani nic neměnil, protože bych nebyl, kde jsem dnes. A jsem spokojený.

Proč jste se rozhodl zrovna pro Velké Karlovice?

Nerozhodoval jsem se sám. V manželství jsou rozhodnutí společná. Takže jsme se s manželkou rozhodli sem přijít, protože… zase je to delší příběh, ale ve zkratce.

Ani jeden z nás zde nemá žádné známé rodinné kořeny. Jak to tak bývá, svět je malý a zase náhodou jsem měl štěstí potkat v Praze jednoho člověka, který pochází z Velkých Karlovic a má zde stále i rodinu. A proto jsem byl poprvé ve Velkých Karlovicích náhodou před několika lety pár dní v létě, když tu byla pouť. Tenkrát jsem ještě studoval, ale během těch několika dnů zde jsem si vnitřně říkal, že tady by nebylo špatné žít a být lékařem. Roky plynuly a vloni jsme zde strávili týden letní dovolenou. Jak jsem zmiňoval, pocházím z oblasti hor a je mi takové klima blízké. S manželkou nám postupně docházelo, že pražský velkoměstský život není pro nás, záleží nám v životě na něčem jiném. A proto jsme začali hledat místo v České republice v horách, kde bychom chtěli žít a usadit se. Velké Karlovice tyto naše parametry splňují. Mimo jiné jsme narazili i na inzerát Dr. Cigánika na začátku roku 2020. Párkrát jsme se sem jeli podívat, seznámit se, dohodnout se a dohodli jsme se. S manželkou jsme vše dobře promysleli a vědomě, se vším, co k tomu patří, se rozhodli. A jakmile to okolnosti dovolily, tak jsme se do Velkých Karlovic přestěhovali. Dříve to nešlo.

Jak se Vám a Vaší manželce tady líbí?

Opakoval bych se, ale nelituji rozhodnutí. Mně se zde líbí, jinak bych se sem s rodinou nestěhoval. Jak se líbí manželce? No to by spíš bylo na rozhovor přímo s ní. Ale pokud mohu usuzovat, tak také líbí.

Chtěl byste se tu usadit natrvalo?

Samozřejmě, rádi bychom. Naše rozhodování bylo takové, že chceme někam, kde bychom strávili zbytek života. To platí. Chceme si v Karlovicích postavit dům s velkou zahradou, snad i nějakým zvířectvem pro radost. Prostě splnit si takový náš společný sen a žít klidný rodinný život na klidném místě, s přátelskými sousedy. Chceme, aby naše děti, Davídek a Magdalenka Adrianka, měli na dosah les, zvířata, louku, sníh, déšť a všechno ostatní v přírodě. A aby měli hezké dětství, na které budou vzpomínat rádi, ať se v dospělosti rozhodnou žít kdekoliv. My s manželkou zde budeme spokojeni jistě.

Jaké máte zájmy a koníčky, pokud Vám zbývá čas?

V obci jako Velké Karlovice je život starosty, učitele, faráře a lékaře z určité části věcí veřejnou. To chápu, to jsem předvídal a přijal to tak. Takže mi nevadí, nechat trochu nahlédnout do našeho života. Myslím, že už jsem lehce nastínil naše životní priority a tomu člověk přizpůsobuje volný čas. Můj čas teď hodně trávím v ordinaci, protože okolnosti epidemické a záležitosti převodu ordinace to vyžadují. Zbytek času trávím s rodinou. Manželka má nyní také o „zábavu" postaráno, má na starost dvě děti. Rodiče vědí, o čem se mluví, a budoucí rodiče poznají. Zájmy a koníčky jsou a budou. Už se těším až hodím lyže na ramena, udělám pár kroků ke sjezdovce a zalyžuju si.

Překvapilo Vás něco v Karlovicích, co jste třeba nečekal?

Nevím. Promýšleli jsme hodně, tak jsme asi brali v potaz mnohé. Asi nějaké drobnosti jsou, ale to se řeší průběžně. Ale vlastně pozitivně, i když to není překvapení, protože jsme doufali a bylo nám opakováno, že je zde lid valašský přátelský a dobrosrdečný. Je to pravda, což vím i z minulých návštěv.

Asi to zní nadutě, je to spíš nadsázka, ale viděl jsem v relativně krátkém životě už spoustu věcí, spoustu věcí si pamatuji, tak mě překvapí málo. Ale ve všech směrech se udržuji v ostražitosti hlavně při práci a nechci nic podcenit, takže jsem na překvapení připravený. Doufám v ta pozitivní.

Přišel jste zrovna v koronavirové době, máte o to víc práce, není to snadné ani pro Vás, ani pro sestřičku Věru Jakešovou. (Ta si ještě k tomu zlomila nohu, aby toho nebylo málo.) Jak to zvládáte?

Ano, koronavirová doba. Je to křest ohněm, ale vždy může být hůř. Už jsem měl tu čest v jisté míře řešit koronavirová opatření na jaře, takže se zkušenosti, a nejen tyto, hodí. Zvládáme to myslím obstojně, jak se dá. Síly zatím jsou. Život je nevyzpytatelný, klopýtnutí jakákoliv se stávají, takže se člověk musí přizpůsobit situaci a nevzdávat se. Povolali jsme pomoc, takže se opakuji a zvládáme. V rádiích občas slýchávám „Když

nemůžeš, tak přidej víc!" a asi se podle toho řídím. Věrka Jakešová je velkou oporou, seznamuje mě s místními, někdy tlumočí, někdy poradí, přece jen se znáte delší dobu. Ale věřím, že se také poznáme.

Už jste stihl trochu se porozhlédnout po okolí?

Trochu. Ne dost, ale na to snad bude ještě dost času až se doba zklidní a vrátí do normálu. Zatím okolí objevuje zbytek rodiny, jak to jen jde a tráví tak čas, kdy já jsem v ordinaci.

Co byste chtěl vzkázat nebo doporučit svým pacientům?

Postupně se snad se všemi potkám a řekneme si potřebné osobně. Ale přeci jen společné poselství. Rád bych pomohl všem, aby byli zdraví a cítili se dobře. Vystudoval jsem přírodní lékařskou vědu - medicínu, ale pracuji ve zdravotnictví. Oba tyto obory mají věci společné i odlišné a mají své nedokonalosti. Někdy nabýváme dojmu, že lze vše vyléčit a vyřešit. Rád bych, a dělám maximum své, a co mi poznatky medicíny a hranice zdravotnictví dovolují. Přistupuji ke každému pacientovi, jako bych přistupoval k sobě, ke své rodině, ke svým rodičům, prarodičům. Vyznávám názor, že zdraví je majetkem každého člověka a jsem ten, kdo pacientovi podle svého nejlepšího vědomí a svědomí radí, aby se mohl naprosto svobodně rozhodnout, jak se svým majetkem - zdravím naložit podle nejlepších informací a přání.

Mám názor na dobu koronavirovou nějaký od počátku. Jen nepatrně se změnil. Nepřekvapil mě epidemický vývoj ani společenské následky. Občas mě lehce překvapí nové příznaky nebo zdravotní následky, ale to asi každého, neboť se jedná o relativně novou chorobu. Ale prosím každého z Vás, aby když už se společensky a politicky celá krize řeší, jak se opatřeními řeší, aby každý z nás, mě nevyjímaje, dodržoval opatření v co největší míře, i když to přináší větší či menší příkoří. Nemějme zbytečné obavy a strachy, a naopak nezlehčujme a nepodceňujme situaci. Čím více se budeme snažit, tím dříve budeme zase normálně žít.

A nakonec. Protože práce je hodně a píši tato slova po více než dvou měsících od začátku mého působení ve velkokarlovické ordinaci praktického lékaře, snad stíhám na poslední chvíli uzávěrku do předvánočního zpravodaje. Přeji všem sousedům ve Velkých Karlovicích, lidem na Valašsku, v České republice, na celém světě hezké a klidné prožití vánočních svátků a dobrý vstup do asi také nelehkého roku 2021. Těším se na setkání s každým z Vás ve Velkých Karlovicích a bude-li třeba, i v ordinaci.

Přejeme Vám spokojený život profesní i soukromý, ať se Vám daří v Karlovicích a ať tady najdete domov Vy, manželka i Vaše děti.

Poděkovala J. Ryplová

Domácí hospic Devětsil

Milí občané,

ráda bych vám poskytla pár informací o domácím hospici Devětsil, který patří mezi služby poskytované Diakonií Vsetín a jehož jsem od července 2020 vedoucí lékařkou.

Co je to domácí hospic?

Je to odborná zdravotní péče poskytovaná v domácím prostředí nemocným, kterým byla ukončena léčba ve chvíli, kdy již nepřinášela další naději na uzdravení (např. onkologická, orgánové selhání, apod.). Často mluvíme o paliativní péči – ta obsahuje především léčbu bolesti, mírnění tělesných i duchovních strádání nemocného a ovlivnění dalších nepříjemných příznaků nemoci.

Domácí hospicová služba zahrnuje nemocného i pečující rodinu, která zajišťuje celodenní péči o svého příbuzného. Cílem je doprovodit nemocného i pečující k přípravě a přijetí smrti, ke které nevyléčitelné onemocnění ve svém terminálním stádiu směřuje. Tým domácího hospice tvoří lékař, zdravotní sestry, sociální pracovník, psycholog a duchovní. Svou službou se snaží respektovat přání a požadavky nemocného i jeho okolí. Službu doporučuje nejčastěji praktický lékař nebo specialista (např. onkolog) po ukončení léčby.

Převzetím do domácího hospice poskytujeme nemocnému léky podle aktuální potřeby, především na účinné tišení bolestí, formou tablet, náplastí či injekcí. Zajišťujeme dostatečnou hydrataci a vyprazdňování. Pečujeme o nejrůznější uměle vytvořené vývody, permanentní cévky (katetry) a rány. Podle potřeby provádíme pleurální punkce či punkce ascitu. Důležitou součástí péče o hospicového pacienta je polohovací postel, kterou zapůjčujeme spolu s dalšími potřebnými pomůckami (např. odsávačku dýchacích cest či oxygenátor na podporu dýchání). Sociální pracovnice vyřizuje možné příspěvky … Pečující rodinu zaučujeme a podporujeme v jejich péči. Službu poskytujeme v případě nutnosti kdykoliv, tedy 24 hod. denně 7 dní v týdnu. Služba je hrazená z veřejného zdravotního pojištění.

Dovolte mi na závěr uvést část z dopisů, které jsme dostali od rodin po ukončení hospicové péče:

„Můj manžel si moc přál, aby poslední dny života mohl dožít doma, ve svém prostředí, které tolik miloval, se svými blízkými a se svou rodinou. Když jsem se dozvěděla, že onkologická léčba přestala účinkovat a manžela propustili do domácí péče, byla jsem pevně rozhodnuta, že vyhovím všem posledním přáním manžela. Netušila jsem, co to všechno obnáší. Fyzicky jsem na to byla připravená, ale psychicky mě to lámalo. Přišly pochybnosti o úplnosti a kvalitě mé péče a chvílemi mě napadaly myšlenky, jestli mu neškodím.

Na doporučení jsem se obrátila na Domácí hospic Devětsil a bylo to mé nejlepší rozhodnutí. Prostřednictvím sester, které nás navštěvovaly doma, jsem dostala pomoc a cenné rady, jak jít dál. Staly se pomocnicemi, rádkyněmi a vrbou, která byla schopna naslouchat mým projevům smutku a stesků. Zajistily rovněž léky a zdravotní pomůcky, které jsme potřebovali. Moc si vážím Vaší neocenitelné služby, která přišla ve chvílích nejtěžších. Jen s Vaší pomocí bylo možné srovnat si myšlenky o konci života a překonat vše, co je s tím spojeno. Máte můj velký obdiv a vřelé poděkování."

Z druhého dopisu:

„Na základě doporučení jsem se na Vás obrátil s prosbou o pomoc při řešení naší těžké životní situace - těžké nemoci mého tchána. Přesto, že zpočátku se jevila Vaše pomoc jako neřešitelná, snažili jste se najít a našli jste řešení a pomocnou ruku pro nás. Sestřička a pan doktor byli obrovskou pomocí nejen pro nás, ale především pro tchána. Nikdy nezapomenu, když mi po setkání se sestřičkou a panem doktorem řekl: „Prosím tě, kde jsi je sehnal? To jsou andělé." Byl rád a šťastný, že upřímný zájem o něj mají lidé, kteří rozumí jeho nemoci a jeho potřebám. Neopomenu i Vaši péči o manželku, která pomoc a vlídné slovo v této situaci velmi potřebovala. Patří Vám obrovský můj dík a celé naší rodiny. Nikdy mě nenapadlo, jak velmi je taková služba důležitá a nutná."

Nacházíme se v předvánočním období, kdy očekáváme oslavy narození malého dítěte – Božího Syna v Betlémě. V listopadu jsme prožívali „dušičky" – vzpomínky a modlitby za naše zemřelé. Domácí hospic doprovází nemocného a jeho nejbližší okolí ke smrti – narození do věčnosti. Existuje dobrá smrt a lze se na ni připravit? Pokud věříme, že smrtí život nekončí, jen přechází na „druhou stranu života", potom už umírání nemusí být pro všechny jen těžké a bolestné, ale i plné naděje. Dobrou přípravou na smrt může být i to, že se učíme denně umírat svému sobectví a růst ve službě a lásce k bližním – přinese nám to svobodu a radost, které ve smrti pozemské dojdou své plnosti a které budeme prožívat jednou bez konce …

Věřím, že my lidé vyhnaní z ráje se smrtí do něho zpět navracíme …

Přeji všem radostnou oslavu narození Božího dítěte a těm, kteří z tohoto světa tento rok odešli, radostné narození pro nebe.

Všem vám pokojný a požehnaný nový rok.

MUDr. Zdislava Tělupilová

Kontakt na Domácí hospic Devětsil: telefon **737 266 974**,
e-mail: **devetsil@diakonievsetin.cz**

Občanská poradna Vsetín pomáhá při řešení obtížných problémů

Občanská poradna Vsetín má ve Velkých Karlovicích a Novém Hrozenkově svoji stálou pobočku. Poskytuje bezplatné odborné konzultace v oblasti rodinných, majetkoprávních a pracovněprávních vztahů, dluhů, bydlení, trestního práva, pojištění a spotřebitelské problematiky.

Aktuálně navázala spolupráci s projektem Nedlužím státu, který umožňuje všem občanům ČR si ověřit, zda nemají žádné závazky vůči veřejné správě. Češi totiž dluží státu celkem 22 miliard korun, nejčastěji za nedoplatky na daních či poplatky za psy a popelnice. Přitom velká část dlužníků o svých dluzích vůbec neví.

Dlouhodobě se Občanská poradna Vsetín účastní také Dnu bez dluhů. Jejím cílem je poradit dlužníkům, kde s řešením dluhů začít a jak postupovat. Důležitou součástí je také prevence zadlužení. „Letošní ročník se však kvůli zhoršené epidemiologické situaci nemohl uskutečnit," informuje vedoucí občanské poradny Ivana Měrková a dodává, že je to velká škoda, protože téma dluhů je bohužel velmi aktuální.

Podle organizace Otevřená společnost, která provozuje mapu exekucí, je v ORP Vsetín celkem 2861 (tedy 5,08 %) lidí v exekuci. Jedná se o údaj z roku 2019. „Lze předpokládat, že kvůli poklesu ekonomiky počet exekucí poroste," domnívá se ředitelka organizace Soňa Zelíková. V současné době totiž značná část lidí přichází o své pravidelné příjmy.

Poradna se však nezabývá pouze dluhy. „S klienty se zaobíráme problematikou nekalých spotřebitelských praktik, nabízíme orientaci v sociálních dávkách, v řešení rozvodů a následné péče o děti, dědických a sousedských sporech," vyjmenovává Měrková. Poradna nabízí také mediaci, tedy řešení sporů mimosoudní cestou.

Jelikož mnohé z problémů dopadají také na duševní pohodu klientů, je součástí poradny také psychologické poradenství. Všechny služby jsou bezplatné.

Občanská poradna Vsetín je členem Asociace občanských poraden, jež sdružuje 36 podobných organizací v celé České republice. Občanská poradna Vsetín je součástí Vzdělávacího a komunitního centra Integra Vsetín. „Jsme obecně prospěšná společnost, která vychází z myšlenek rovnosti a solidarity," vysvětluje ředitelka Zelíková. Vzdělávací a komunitní centrum Integra Vsetín v oblasti sociálních služeb pomáhá od roku 2004.

Více informací naleznete na webu vkci.cz nebo na facebookové stránce Občanská poradna Vsetín.

Barbora Čandová, PR pracovník

Vzdělávací a komunitní centrum Integra Vsetín o. p. s.

Platba poplatku za svoz komunálního odpadu

Poplatek za svoz odpadu můžete uhradit bezhotovostně na č.ú. Obce Velké Karlovice **176 531 2369/0800**.
O sazbě poplatku a variabilním symbolu se předem informujete na telefonním čísle **571 422 423**.

Provozní doba a úřední hodiny obecního úřadu během svátků:

středa 23. 12. 2020	7.00 – 11.30	12.00 – 13.30 (úřední hodiny 8.00 – 11.30 a 12.00 – 13.30)
pondělí 28. 12. 2020	7.00 – 11.30	12.00 – 13.30 (úřední hodiny 8.00 – 11.30 a 12.00 – 13.30)
úterý 29. 12. 2020	zavřeno	
středa 30. 12. 2020	7.00 – 11.30	12.00 – 13.30 (úřední hodiny 8.00 – 11.30 a 12.00 – 13.30)
čtvrtek 31. 12. 2020	zavřeno	

Upozorňujeme na novou provozní dobu České pošty, a.s. v naší obci (od 1. 10. 2020):

pondělí	10.00 – 12.00	13.00 – 18.00
úterý	8.00 – 12.00	13.00 – 16.00
středa	10.00 – 12.00	13.00 – 18.00
čtvrtek	8.00 – 12.00	13.00 – 16.00
pátek	8.00 – 12.00	13.00 – 16.00

TECHNICKÉ SLUŽBY VSETÍN, S.R.O.

Obec Velké Karlovice - svoz odpadu v roce 2021

měsíc	leden	únor	březen	duben	květen	červen	červenec	srpen	září	říjen	listopad	prosinec	*interval svozu*
Komunální odpad - SKO	11.-12.	8.-9.	8.-9.	5.-6.	3.-4.	1.	12.-13.	9.-10.	6.-7.	4.-5.	1.-2.	13.-14.	**pondělí/úterý SUDÝ týden** 26 svozů/rok
	25.-26.	22.-23.	22.-23.	19.-20.	17.-18.	14.-15.	26.-27.	23.-24.	20.-21.	18.-19.	15.-16.	27.-28.	
					31.	28.-29.					29.-30.		
Komunální odpad - SKO Podťaté/Tísňavy sídliště/ulice za MŠ kontejnery 1xT	5.	2.	2.	13.	11.	8.	6.	3.	14.	12.	9.	7.	**úterý LICHÝ týden** 26 svozů / rok
	19.	16.	16.	27.	25.	22.	20.	17.	28.	26.	23.	21.	
			30.					31.					
Tříděný odpad - PLASTY	27.	24.	24.	28.	26.	23.	28.	25.	29.	27.	24.	22.	**12 x ročně**
Tříděný odpad - PAPÍR	8.	19.		9.	28.		9.	20.		1.	19.		**8 x ročně**
Tříděný odpad - SKLO			5.			4.			3.		26.		**4 x ročně**

červenou barvou označeny svátky

Uspávání broučků v době covidu

V průběhu uplynulého roku jsme se všichni museli vypořádat se zcela výjimečnou situací, která na většinu z nás nepůsobila nikterak optimisticky. Radikální změna našeho každodenního rytmu, jež byla důsledkem omezení, která nemají v historii naší země obdoby, vyvolala u mnohých pocity beznaděje, prázdnoty a strachu. A právě toto se stalo hlavním motivem naší myšlenky uspořádat akci, v rámci které bychom si navzájem vyjádřili podporu, že v tom nejsme sami a pokusili se rozveselit nejen děti, ale také naše příbuzné či osamělé lidi, žijící v naší obci, kteří se ocitli např. v izolaci a nebylo jim zrovna do zpěvu. A protože bylo jasné, že vzhledem k situaci nemůžeme každoroční uspávání broučků uspořádat v tradiční podobě, vyzvali jsme všechny místní děti, aby si vyrobily svého originálního broučka a cedulku s popisem místa, odkud budou v úterý 17. listopadu 2020 rozsvěcovat svá světýlka. V samotný sváteční den měly děti vyběhnout na nejbližší kopec jejich bydliště - aby zde za doprovodu známé hudební znělky z Krkonošských pohádek, linoucí se z ampliónů místního rozhlasu napříč celou obcí - přesně v 17.00 hod rozsvítily světýlka svých lampiónů a lucerniček. Následně jsme ještě během dalších známých písniček uspali úplně všechny broučky k zimnímu spánku. Pozornému oku neuniknul na jasné zimní obloze krásný - bezhlučný ohňostroj, který bylo možno spatřit nad „vyhlídkou“ v Miloňovkách. Ohňostroj pro nás zajistili dobrovolní hasiči z SDH U kostela, za což jim tímto znovu velmi děkujeme. Bylo až dojemné sledovat, kolik nadšených lidí se do této symbolické akce zapojilo. Důkazem toho bylo několik desítek fotografií, které nám účastníci postupně naposílali takřka ze všech koutů naší obce na fcb stránku Unie rodičů. Také nám chodily děkovné vzkazy od místních občanů, že ačkoliv se nemohli akce zúčastnit v terénu, např. z důvodu zdravotního omezení, zapojili se alespoň symbolickým zapálením svíčky či umístěním lucerničky do oken svých domovů. Vzhledem k tomu, že jsme předem vůbec nedokázali odhadnout reakci místních občanů na tuto netradiční akci, byli jsme o to více mile překvapeni vysokou účastí. Ještě jednou znovu děkujeme všem, kteří se k nám s nadšením přidali a vyjádřili tak podporu, že i tyto zdánlivě „bezvýznamné“ akce mají smysl, byť by měly potěšit jediného člověka v naší vesnici.

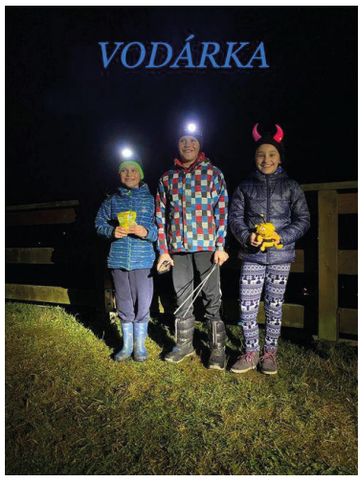

Krásný advent všem lidem dobrého srdce a pozitivní mysli...

Za Unii rodičů při ZŠ Velké Karlovice Martina Korytářová

Inzerce:

Vzpomínky Jiřího Mičkala

Krásné a zajímavé povídání jsme si schovali do vánočního čísla našeho zpravodaje. Autor je sepsal velice poutavě, zavzpomínal na příhody a zážitky ze svého dětství i z pozdějšího života. Ve věku 90 let je to obdivuhodné. Přejeme panu Jiřímu Mičkalovi zdraví a štěstí. I když už nebydlí v Karlovicích, stále se zajímá o dění v naší obci a rád se sem vrací.

Pan Mičkal s kytkami v Kyjově

Dnes, poté, co jsem oslavil 90 let života, rád vzpomínám, co se stalo za tu řadu uplynulých let.

Narodil jsem se v v roce 1930 v Zubří u Rožnova. Zde jsem prožil nejkrásnější část svého dlouhého života. Vzpomínky, třeba jak jsem vytahoval ze studny svou sestru Miladu, jak volala: „Jiříku pomož“. Ještě předloni na srazu školních tříd jsme se spolužáky Vaškovou, Machovou a Cibulcem vzpomínali na krásné mládí a na první lásky v první třídě. Pro nezaměstnanost a těžké životní podmínky jsme se přestěhovali do Ženklavy, kde otec získal práci v lomu vápence. To mi bylo 7 let. Ženklava byla obec s českou menšinou a pro rozrůstající se protičeské nálady jsme přestěhovali v roce 1938 do Velkých Karlovic. Maminka byla dcerou Jury Vašuta z Čartáku na Soláni a v té době zemřela její sestra Marie Boráková na č.p. 284 naproti kostela za potokem, tak jsme se tam nastěhovali.

Velkým Karlovicím jsem zůstal věren 81 let až do roku 2018, kdy jsem ze zdravotních důvodů přešel do Kyjovských sociálních služeb. Po úmrtí manželky Helenky a samotářském životě se zde cítím dobře a zlepšil se mi i zdravotní stav. V únoru jsem radostně oslavil 90 let, i když jsem se opíral o chodítko.

Před několika dny se na mne obrátila paní Marie Mikulcová s přáním, abych zavzpomínal na některé události, které zvlášť ovlivnily můj již dlouhý život.

Mám krásné vzpomínky, které jsem prožil v krásné valašské obci Velké Karlovice. Byly to doby strastiplné a bohaté na události. Po zrušení dvou skláren se Karlovjané obrátili na zemědělskou výrobu a dřevovýrobu. Nebylo aut ani traktorů. Na vše stačily koňské potahy. V létě se vozila kulatina na kláťácích a v zimě se přední část kulatiny naložila na saně a v celých délkách klátů se tahalo na pily. Cesty byly tehdy zasněženy celou zimu. Strastiplná byla cesta s dřívím třeba až do Nového Hrozenkova na Kulkovu pilu. Byla to délka někdy až přes 20 km (od Černé vody v Kubáních). Krmení koní začínalo již ve čtyři hodiny ráno, aby se stihlo vrátit večer domů. Teprve po druhé světové válce se objevily traktory a nákladní auta. Na sto procent zde bylo pravdivé, že na Valašsku končí chleba a začíná kamení. Životní úroveň obyvatel odpovídala valašskému přísloví „Zemňáky a zelé, živobytí celé“. Chudí lidé dostali od sedláků tři až čtyři řádky na brambory, za to pomáhali při polních pracích. Mechanizace postupovala velmi pomalu. Cepy nahrazovaly mlátičky s žentoury. Dnes je tempo pokroku rychlé a stále roste. Lidé však byli spokojenější, skromní, těžká práce byla samozřejmostí. V neděli nacházeli Karlovjané útěchu v dřevěném kostelíčku. Veselo se zpěvem a harmonikou bývalo při dožaté, dosušené či dokopané zemňáků. O zlepšení života zemědělců se někteří pokrokoví občané pokusili v roce 1949 založením zemědělského družstva. Toto však po dobu prvních 10 let přineslo spíše zhoršení situace. Násilné přesvědčování ke vstupu do JZD s cílem vytvoření většinového družstva družstevní myšlenku spíše poškozovalo. Přitom tradice družstevnictví v Karlovicích byla. Za 1. republiky byla zřízena valašská družstevní mlékárna. Bylo založeno i meliorační družstvo. Na Javornících bylo utvořeno valašské družstvo pastevního odchovu jalovic, které bylo podporováno ministerstvem zemědělství. Bylo vytvořeno i lidové spotřební družstvo, které vstoupilo do LSD Jednota Vsetín. Teprve v šedesátých letech se situace v zemědělství zlepšila vytvořením většinového JZD. Po sametové revoluci však všichni zemědělci vystoupili a družstvo zaniklo.

Má první karlovská vzpomínka patří školním létům v měšťanské škole (Hauptschule) z doby německé okupace. Paní učitelka Jurečková nám přinesla do třídy ukázat fotografie našich slavných prezidentů T.G.Masaryka a E. Beneše. Přes zákazy, z lásky k období první republiky nám je se zbožnou úctou předvedla s uctivým komentářem a prosbou, abychom o tom s nikým nehovořili. Byla to velká odvaha v tomto těžkém období pro naše národy. Trochu naděje nám poskytovalo poslouchání zakázaného zahraničního rozhlasu. Pamatuji rozpínavost německých financů, zatýkání členů obrany národa a občanů za pomoc partyzánům.

Já jsem bydlel u kostela, tak mám tuto osobní vzpomínku. Fronta se stále přibližovala, tak i my doma jsme uvažovali, kam se schovat. Maminka přišla na myšlenku, že nejlepší bude jít do sklepa. A aby vstup do sklepa nebyl vidět, zamaskujeme ho smrčky. Šel jsem s tatínkem do lesa, nasekali jsme smrčky a železným kůlem jsme udělali díry do země pro smrčky, tak, aby vstup do sklepa nebyl vidět z žádné strany. Ve sklepě jsme udělali z desek sezení. Hned jsme to vyzkoušeli, byli jsme spokojení a vrátili jsme se do chalupy. Jenže jsme úkryt nevyužili, protože hned v noci jsme zažili velké překvapení. Někdo bouchal na dveře a chtěl, abychom nechali přespat 2 československé vojáky Svobodovy armády. Rodiče je pustili dovnitř, šťastně jsme se poobjímali a hostili jsme je. Byli děsně unavení a říkali, že 14 dní neměli vyzuté boty. A než jsem se já, patnáctiletý kluk probudil, tak už vojáci opět byli na pochodu, postel byla prázdná. Tento krásný den byl 4. květen 1945, byl to den šťastného osvobození naší obce. Svobodova armáda přešla přes Ztracenec a dolů přes Pluskovec ke kostelu do Malých i Velkých Karlovic. Vedl je hajný Bartošek. Přes křižovatku se tam valila Rudá armáda. Na hřišti se pásl její dobytek a my kluci jsme byli na křižovatce, aby nám nic neuteklo. Přišel pan Kuchař, zubní technik, člen revolučního národního výboru v obci a požádal nás o pomoc při přemístění stáda skotu přes Soláň na Hutisko. Kromě mě to byli bratři Abdulové, Šaňo Kulhánek a i další. Tak jsme holemi, biče jsme neměli, hnali dobytek – živou spižírnu vojska. Na Soláni už nás bolely nohy, dobytek nechtěl jít, byl unavený, tak jsme ho museli popohánět. Chtěli jsme utéct, zpátky domů. Voják, který jel na kozlíku na voze, tak když viděl, jak se ohlídáme, jak bysme zdrhli, vždycky zvedl samopal, a my jsme věděli, že musíme jít dál, že by se s námi nemazal. Šli jsme až do kotliny před Hutiskem, tam se už střílelo, byla tam fronta, tak nás pustili. Jako odměnu jsme dostali od Rudé armády pecen chleba, komisárku. Pro nás to tehdy byla vzácná pochoutka. Na zpáteční cestě už jsme byli tak unavení, že jsme nemohli ani jít, bylo to 14 km tam s dobytkem a 14 zpátky. Tak jsem i já přispěl k osvobození Rožnova.

Velmi jsem již jako kluk obdivoval kapitána Mola, jeho návštěvu na fotbalovém utkání. Partyzán, Karlovjan, František Molo, kapitánem se stal až později. Domnívám se, že se potřeboval setkat s nějakými lidmi, tak přišel na fotbal a kamarádi ho poznali a vyprávěli si, jak je odvážný, že se odvážil přijít na hřiště. Po válce byl velitelem sběrného tábora pro Němce a české zrádce na Vsetíně, byl znám svou tvrdostí.

Zvlášť silně na mě zapůsobila i veřejná poprava Dobromila Kováře, který jako obchodník zásoboval partyzány. Olin Kyslinger jim zásoby vozil, když s koňmi pracoval v lese. Jeho uvěznění rovněž odsoudila a potají oplakala celá obec. My mladí jsme se scházeli ve dvoře u Vašutů pod „jasenem“ a Olin nám po práci hrával na harmoniku a zpíval společně s námi. Nejmilejší písnička byla „Proč ten jetelíček“.

Byly to krásné chvíle a jsou to dodnes milé vzpomínky. Zloba a nenávist k německým okupantům rostla a vyvrcholila sílícím partyzánským hnutím a podporou jejich zásobování. Zvláště silně zapůsobila akce Františka Tomka z Podťatého, který jako kominický učeň vložil nálož do komína měšťanské školy, ve které byli ubytováni němečtí vojáci, a její výbuch. Akce měla obrovský význam nejen pro Velké Karlovice, ale i celý Protektorát a Slovensko. Byl to signál pro zesílení celonárodního odporu vůči fašistům. Nastala těžká doba pro Karlovicko. Sám Karel Hermann Frank přijel na pomoc likvidaci odboje. Partyzánská brigáda se pokusila přejít na Moravu ze Štiavníku přes Podťaté, Němci měli velkou početní převahu. Tak vznikla největší ozbrojená srážka mezi partyzány a okupanty. Po válce byl Velkým Karlovicím udělen čestný titul „Partyzánská obec“.

Jak rostl útisk a hrozby trestů smrti od okupantů, tak rostla i naděje Karlovjanů na osvobození.

A konečně přišel ten krásný den 4. květen - den osvobození naší obce. S velkou radostí vítali lidé i Rudou armádu, která šla z Makova přes Podťaté a Svobodova armáda překročila hřeben Javorníků a přes Ztracenec vstoupili naši milí osvoboditelé do Malých a Velkých Karlovic. Na počest dne osvobození je vždy 4. května u školy uspořádána mírová manifestace. Zde byl zásluhou organizace protifašistických bojovníků umístěn památník Osvobození. Dílo realizoval můj přítel Josef Vajce, akademický sochař. V roce 1969 byl slavnostně na Ztracenci odhalen památník osvobození Karlovic, neboť při bojích zde padli 3 vojáci armády generála Svobody. O postavení památníku se zasloužila odbočka Svazu protifašistických bojovníků za pomoci JZD Velké Karlovice. (Autorem památníku Tři kříže byl rovněž akademický sochař Josef Vajce.)

A ještě jedna válečná vzpomínka:

Asi 3 týdny před osvobozením ustupovala rumunská armáda z fronty. Spali u nás ve stodole, koně měli na našem dvoře jednu noc. Když odešli, zůstal po nich koník, slepý na jedno oko, zesláblý, vyhublý, začal jsem mu říkat Bubik. Já jsem ho krmil, jak nejlíp jsem uměl, pásl jsem ho na polích i na loukách okolo. Když zesílil, začali jsme na něm jezdit, bez sedla, jen na dece s provazem místo třmenu. Každého jiného shazoval, jen mě nechával na zádech. Když se mu někdo nelíbil, stavěl se tak na zadní, až jezdec spadl. A když se někdo udržel déle, tak se rozběhl a prudce zatočil a kluk přeletěl a spadl. Měli jsme ho v chlévě. Na podzim otec Bubika prodal na maso a já jsem plakal. Svoji lásku ke koním jsem nejvíc projevil v roce 1966, když jsme založili při JZD jezdecký oddíl, který dosáhl několika vítězství ve Velké Pardubické. Ve výcviku koní pak úspěšně pokračoval od roku 1990 František Holčák s rodinou. Jezdecká stáj Valencio získala jméno po koni Valencio, který byl vítězem Velké Pardubické a rok poté běžel i dostih Velká Liverpoolská steeplechase, kde byl šestnáctý.

A pak vzpomínám na smažení vaječnice. Na svatý duch se šlo do přírody na Bukoryšku. Hodně lidí z okolí se sešlo, celé rodiny, hospodyně donesly vajíčka, chlapi rozdělali oheň a ve větším kotli se dělala vaječnica. K tomu byla větší potřeba piva, tak se válel do kopečka sud piva a když se vypilo, šlo se pro další, vykládaly se vtipy, hrálo se na harmoniku a jedla se vaječnice, až byla hotová.

Na závěr svých vzpomínek bych chtěl zdůraznit, jak velký rozdíl je mezi životem před 80 lety a životem dnes. Obrovská bída a těžká práce zocelila Valachy, a tak dnes vidíme již Valašsko zcela jiné, šťastnější a veselejší. Kéž by tomu tak bylo i do budoucna.

Jiří Mičkal, Kyjov, dne 24.5.2020

Karlovští senioři v době nejen koronavirové

„Chceš-li Pána Boha rozesmát, svěř se mu se svými plány“.

Nový rok 2020 začal pro karlovské seniory dobře. Na celý půlrok jsme měli naplánované besedy, setkání, a další aktivity. Na první březnové schůzce jsme si povídali s týmem pana Radka Holčáka. Tehdy jsme mu přáli vydařenou dostihovou sezónu, a hlavně vítězství ve Velké Pardubické, což se skutečně podařilo. Takže touto cestou posíláme dodatečně srdečnou gratulaci celému Radkovu týmu. A věříme, že v příštím roce se opět sejdeme a dozvíme se i něco ze zákulisí Velké Pardubické. A tato schůzka byla také na dlouhou dobu naší poslední. Přišla opatření, nařízení a nouzový stav. Nastala totiž doba roušková, koronavirová. Kdo mohl a měl na čem, šil roušky. Pro sebe, pro rodinu, pro ostatní, kteří šít nemohli. V té době si senioři také užívali svou zaslouženou hodinku slávy. Stali se tím nejcennějším, co naše společnost má. Časem se ukázalo, že senior je druh poměrně vitální. A tak v dalších vlnách nebyl důvod seniory nějak protěžovat.

V dubnu svitla naděje, že bude lépe. Oteplilo se, bylo hezky, a tak jsme mnozí podlehli klamnému dojmu, že už tak bude pořád - jako v předešlé roky. Sázely se brambory, rajčata, salátky, květiny.

Květen ale májovou pohodu nepřinesl. Přišly mrazíky, pak deště. Místo na sluníčku jsme se hřáli doma u kamen. Z komínů se kouřilo ještě na konci května. A tak se naše zahrádky a políčka osazovala znovu. I slibná úroda švestek vzala za své. Zvláštní ale je, že od Karolinky níže bylo švestek tolik, že se pod nimi lámaly větve.

Ani červen nebyl z počátku nic moc. Pak se začalo blýskat na lepší časy. Počasí se umoudřilo, protiepidemická opatření se rozvolňovala. Karlovští senioři se znovu nadechli a začali se těšit na další společné akce.

Začátkem července jsme uspořádali zájezd na Hostýn a do Holešova. Svatý Hostýn je magickým místem, které každý rok navštíví tisíce turistů a poutníků. Hlavním cílem bývá Bazilika Nanebevzetí Panny Marie, ve které se konají pravidelně mše. Také v den našeho příjezdu byla sloužena mše za všechny poutníky a také za návštěvníky z Velkých Karlovic. Další ozdobou Hostýna je obnovená křížová cesta. Kaple s jednotlivými zastaveními křížové cesty byly postaveny podle návrhu architekta Dušana Jurkoviče a jsou vyzdobené nádhernými pestrobarevnými mozaikami. Kdo má rád pěkné výhledy, může navštívit také rozhlednu. Pamětihodností je na Hostýnu samozřejmě daleko více, záleží na tom, kolik času tomuto posvátnému místu věnujete. Pokud si chcete z Hostýna dovézt něco dobrého, kupte si perníčky - modlitbičky. Je to oválný perníček potřený povidly a cukrovou polevou, který se vám rozplyne na jazyku.

Z Hostýna jsme pokračovali do Holešova, kde jsme navštívili zámek, Šachovu synagogu z 18. století a starou kovárnu z roku 1550. V kovárně dnes kováře nenajdete, ale jinak je zde veškeré vybavení, bez kterého se žádná kovárna neobejde. A některé věci jsou více než 150 let staré. V červenci jsme navštívili další magické místo, a to přímo u nás v Karlovicích. Vyšli jsme si na Člověčí.

Také tady je dřevěná kaplička. Je postavena nad chalupou paní Kateřiny Provázkové. I toto místo má svou zvláštní energii. Slunce zde svítí po celý den a jsou zde krásné výhledy na hřeben Javorníků. Ale největším bonusem je úplné ticho. Jak už to na horách bývá, chalupa je na samotě. Vede sem několik cest. Ta delší je přes Velkou Hanzlůvku a je sjízdná i autem. K tomu je třeba povolení ke vjezdu. Nejkratší je asi cesta z Léskového od Skalky. Vede přímo do vrchu, musíte tedy vyjít pořádný krpál. Když jde nahoru turista, má na takový výšlap spoustu času a moc toho s sebou nenese. Ale při představě, že tady budete chodit denně za každého počasí, večer po dlouhé šichtě se budete vracet skoro za tmy a s nákupem na zádech, moc romantiky v takovém životě nenajdete. A přesto zde žije paní Kateřina Provázková od svého dětství, kdy sem přišla se svou maminkou. Zůstala zde, i když ve stáří je život na samotě možná těžší než dřív.

Spisovatel Aleš Palán ve své knize „Jako v nebi, jenže jinak“, píše o svých setkáních s novodobými samotáři. O lidech, kteří žijí sami, po svém, jinak než ostatní. Mnohdy na okraji společnosti. Pro takovýto způsob života se rozhodli až v dospělosti a nic jim nechybí. Prostě si žijí ve svém vlastním nebi. V této knize najdete i rozhovor s paní Provázkovou. Je to ale úplně jiný příběh, protože ona se nerozhodla až v dospělosti, že bude žít na samotě. Na Člověčí, v této odlehlé části Karlovic, prožila v chalupě na samotě skoro celý život, je to její domov. Na rozdíl od těch ostatních samotářů má ráda lidi. Každého, kdo na Člověčí přijde, uvítá a jak je u nás zvykem, taky pohostí. Krásného a srdečného přijetí se dostalo i nám. Věříme, že jsme zde nebyli naposledy.

V srpnu byl čistě dámský výšlap na Selský Příschlop. Do Tísňav autobusem na konečnou a pak nahoru na hřeben přes Dolinu do Podťatého. Cestou z hřebenu dolů jsme se zastavily u paní Josefky Drozdové. Byla překvapená, kolik turistek se u její chalupy najednou objevilo. O něco níže jsme procházely kolem chalupy dalších Drozdů. Trochu nás vyděsil velký černý hlídač, štěkal, a chtěl nás zahnat zpátky. Pak zjistil, že od trochu vyděšené skupinky turistek mu nebezpečí nehrozí, a začal nás naopak bouřlivě vítat (to bylo radosti na obou stranách). Záchranu jsme našly u majitelky hlídače paní Hanky Drozdové. A tak se opět povídalo, co je kde nového a na řadu přišlo i něco na povzbuzení krevního oběhu.

Jarek Nohavica v jedné své písni zpívá, že Ostrava je region razovity. Také Valašsko je kraj rázovitý a velmi pohostinný. Stále platí, že čím chudší kraj, tím jsou v něm lidé pohostinnější. Tak bylo i na Dolině. Když jsme se posílily na obě nohy, sešly jsme dolů do Lopušánek a naše putování ukončily nastoupením do autobusu. Byla to lepší volba, než šlapat dalších 8 km v horku po silnici.

Na Dolině nám bylo opravdu dobře. A tak posíláme pozdrav k horním i dolním Drozdům. Třeba se zas někdy zastavíme na kus řeči.

V září jsme stihli ještě dvě akce. První byla beseda se zástupci Policie ČR ve Vsetíně. Téma - senior jako účastník silničního provozu, jako řidič i jako chodec. Těch informací a upozornění bylo hodně. Pánové zdůrazňovali, jak je důležité používat bezpečnostní pásy i při jízdě ve vesnici. Nejen na předních, ale i na zadních sedadlech auta. Je to prý nejčastější prohřešek (pásy vzadu jsou trochu problém). Dokonce i pes v autě musí mít svůj bezpečnostní pás (moc nadšený z toho asi není). Ale všechno jsme samozřejmě vzali vážně. Statistiky dopravních nehod mluví za vše. Došlo také na elektrokola. Ta jsou stále populárnější i mezi seniory. Při jejich používání je třeba být ostražitý a opatrný. Nečekané velké zrychlení kola může překvapit a připravit uživateli horké chvilky. Věděli jste například, že pád z kola při rychlosti 25 km se rovná pádu na zem z výšky 2,5 m? Také na kole platí, že za snížené viditelnosti je třeba používat reflexní prvky. Ty prodlouží vaši viditelnost až na 200 m. Ale jinak je elektrokolo príma věc. Kam nevyšlapu, tam se lehce vyvezu.

Naší poslední akcí tohoto roku byl zájezd do Jeseníků. Na ten jsme se hodně těšili. Předpověď sice nebyla nic moc, ale počasí prostě nenaplánujete. Čím více jsme se blížili k horám, tím méně jich z mlhy bylo vidět. A na cestě přes Červenohorské sedlo by se mlha dala doslova krájet. Obdivovali jsme našeho dvorního šoféra Romana Zetě, jak v té mlze bravurně vytáčel dlouhý autobus serpentýnami nahoru i dolů do Lázní Jeseník. Tam jsme si prohlédli krásné lázeňské domy a vláčkem projeli celý lázeňský okruh. Když jsme míjeli nová kamenná brouzdaliště, tak při představě, jak zde bosýma nohama šlapeme ledovou vodu, nás přešel mráz. Rychle jsme vytáhli termosky s horkým čajem a další tekutiny se zahřívacím účinkem, abychom zahnali ten hrozný pocit.

Z lázní jsme pokračovali do hlavního cíle naší cesty - k přečerpávací vodní elektrárně Dlouhé Stráně. Protože jsme si objednali průvodce, mohli jsme k její dolní nádrži vyjet autobusem. Turisté ale většinou volí jinou cestu. Z Koutů nad Desnou vyjedou lanovkou na Medvědí horu a pak dál po svých turistickými cestami k horní nádrži, která je ve výšce 1.350 m.

Horní nádrž elektrárny Dlouhé Stráně

Naše exkurze začala v přednáškovém sále, kde jsme se dozvěděli historii vzniku elektrárny. Její stavba začala v r.1978 a dokončena byla až v r. 1996. Protože to je přečerpávací elektrárna, má dvě nádrže. Dolní nádrž byla postavena na říčce Divoké Desné a má 56 m vysokou sypanou hráz. Horní nádrž je o 500 m výše a objem její nádrže je 2,7 mil. m^3. Při přečerpávání klesne její hladina o 21 m a nádrž lze přečerpat za 7 hod. Tato elektrárna je výjimečná tím, že např: patří mezi 7 největších divů ČR; má největší reverzní turbínu v Evropě; je to nejvýkonnější vodní elektrárna v ČR a také elektrárna s největším spádem (510 m); v případě výpadku elektřiny - blackoutu je schopná sama sebe nastartovat a začít dodávat elektřinu do sítě a obnovit tak provoz elektrické soustavy.

Centrum celé elektrárny je hluboko v podzemí v tzv. kaverně, kam jsme se v rámci prohlídky také mohli podívat (je to skutečně obrovský prostor vytesaný ve skále). Po prohlídce jsme vyjeli k horní nádrži. A protože jsme byli hodní, to odpoledne se mlha vytratila. Nad námi byla najednou modrá obloha a nám se otevřely výhledy na celé Jeseníky. Drobná vada na krásе byl jenom silný vítr, ten ale v těchto výškách fouká pořád.

Domů jsme se vrátili v pořádku a myslím, že budeme dlouho vzpomínat na krásný zájezd i na celé Jeseníky. A pak už nebylo nic. Přišla další protiepidemická opatření a tím naše spolková aktivita skončila.

Jsme ale optimisté. Věříme, že příští rok přinese lepší pohodu a my se zase budeme pravidelně scházet. Pořádat besedy a navštěvovat krásná místa v naší obci nebo někde jinde.

Blíží se konec roku, a tak chceme popřát všem našim spoluobčanům pokojné a požehnané vánoční svátky a do nového roku vykročit pravou nohou. Přejeme všem hlavně zdraví, nepodléhat zmatkům kolem nás a zachovat si zdravý rozum.

Váš spolek seniorů a Marta Čecháčková

Hasičská sezona 2020

Rok 2020 máme téměř za sebou. Bilancování se týká i našeho SDH. Podrobný výsledkový servis z jednotlivých závodů a akcí jsme Vám přinášeli průběžně v letošních číslech Karlovského zpravodaje. Čeká nás shrnutí. Jako organizaci, která se zaměřuje na sport a práci s mládeží i nás postihla průběžně realizovaná covidová opatření. Při novoročním přípitku ve zbrojnici v Tísňavách jsme nevěděli, že rok, který je před námi, bude nevšední úplně jiným způsobem, než bychom čekali.

Leccos se dalo tušit už na únorové zabijačce. Mrazivé ráno v Tísňavách otevřel ženský hlas ráznou otázkou. „Kde je to prase?!“ Opodál stojící mužský kolektiv zbystřil a bylo dlouhé ticho…a pak klobásy. A byl březen. Za kamna vlezem, obecní dodávkou hammerbox s bariérou přivezem. Mezi pořadateli jsme se nemohli shodnout na tom, jestli bude letošní zimní TFA na Razuli bílé nebo ne. Nakonec to příroda vyřešila za nás a rozhodnutí jsme všichni kvitovali. Od prvních ranních závodníků kolovaly zvěsti, že letošní sezona bude stát za … (prý nějaký vir nebo co). Hypotézu jsme nebrali na lehkou váhu a po zevrubné diskusi jsme se usnesli, že letošní sezona za … stát nebude. Věda totiž stála při nás. Nešťastníci temné zítřky věštili z kávové sedliny a žlutého sněhu, nebyli ani schopni nasbíraná data předložit k opětovné analýze pro vyloučení statistické chyby. A to se, považte sami, dámy a pánové, nedá. A byl květen. V květnu se staví májka, potom se kácí a smaží se vaječnice. A do vaječnice se přidávají klobásy. Taky se slaví svátek svatého Floriána a pořádá se požární útok O pohár obce Velké Karlovice zařazený do Valašské hasičské ligy. Ne tak letos. Liga se kompletně zrušila a náš závod také. Florián shůry taky něco naznačoval, že si letos dá pauzu. Že by přece jen žlutý sníh měl pravdu? Ale to už byl červenec. Věštit nebylo z čeho, a tak jsme se při vší nevědomosti pustili do pořádání nejlepšího závodu pod UV sluncem - Nočního TFA Velké Karlovice. Dětský závod předcházející dospělému očekával nápor závoduchtivých dětí, a tak jsme začali dříve, abychom dříve i končili (nepovedlo se). Nejlepší jsme umístili na vítězné stupínky, všechny jsme odměnili zuby kazícími cukrovými cenami a nasměrovali domů s instrukcemi o zpětném návratu za rok. Jakmile nastalo temno, rozsvítilo se umělé slunce, otevřely se stánky s pivem, kořalkou, sacharidy a bílkovinami. Odstartoval dospělý závod. Původně zařazený do Vsacké ligy TFA. Liga se kompletně zrušila, náš závod zůstal. Diskutující skupinky závodníků se shodovaly v tom, že zatím ta sezona nestojí za … Dokonce i zimní věštci přiznávali, že měli cestou do Karlovic v březnu zapnutou klimatizaci. Vystoupili z auta, nadechli se čerstvého horského vzduchu, uviděli bílý sníh a emocionálně to s nimi zamávalo. Byli naměkko. To se dá pochopit, i hasiči jsou jenom lidi. Na závodě jsme se snažili dříve rozsvítit, abychom mohli dříve končit (nepovedlo se). Nejlepší jsme umístili na vítězné stupínky, odměnili cenami a nasměrovali domů s instrukcemi o zpětném návratu za rok. A bylo ráno, byla noc. Další noční soutěž. Stříkání na terče zvané O Valašský širák. Závodníkům jsme rozsvítili, ale vodu v kádi jsme jim neohřívali, abychom mohli dřív končit (nepovedlo se). Pstruzi v potoce láteřili, že takhle si zadržování vody v krajině nepředstavovali a každá voda prý nakonec steče z kopce dolů, i když je přes čerpadlo se stooktanovým benzinem. Nejlepší týmy jsme umístili na vítězné stupínky, odměnili cenami a nasměrovali domů s instrukcemi o zpětném návratu za rok. A bylo září. Z lesů okolo rozhledny Sůkenické se začaly vynořovat poztrácené děti mířící na dětský závod ve výběhu do horního patra. Jakmile jsme se ujistili, že medvěd ani vlk nám startovní listinu neprobíral, začalo se závodit. Dětem jsme radili, aby běžely rychle a nahoře se vyhlídkou moc nezdržovaly, že si potom obrázky vygooglí, abychom mohli končit dříve (nepovedlo se). Nejlepší jsme umístili na vítězné stupínky, všechny jsme odměnili zuby kazícími cukrovými cenami a nasměrovali domů s instrukcemi o zpětném návratu za rok. Po mladých hasičích se z lesů začali vynořovat ti dospělí na závod TFA Sůkenická, zařazený do Zlínské ligy železných hasičů. S orientací prý pomáhala vůně klobás linoucí se od občerstvení. Poslední závodníci při svém pokusu stihli i západ slunce, přesto, že jim hlavní rozhodčí po zkušenostech z dětského závodu radil, aby běželi rychle, vyhlídkou nahoře se nezdržovali a obrázky si vygooglili. Nejlepší jsme umístili na vítězné stupínky, odměnili cenami a nasměrovali domů s instrukcemi o zpětném návratu za rok. Zbylá diskutující skupinka probírala nad západem slunce s klobásou v ruce letošní ztráty. Zrušilo se mistrovství republiky, světa a kdo ví čeho všeho ostatního. Aspoň ty Karlovice zůstaly. Jinak by ta sezona stála za …

A klobásy prý máme dobré, to je základ úspěchu. Souhlasili i zimní věštci, závodů moc nebylo a kdy prý bude zimní TFA? Ještě nevíme, letošní sezona asi fakt stála za …. Závodníci se nám pořád vrací, i když je posíláme domů, na závodech se nám věčně něco nepovede. Všechny metody předpovídání budoucnosti včetně kávové sedliny a žlutého sněhu letos selhaly, takže si nemůžeme být ničím jistí. Bude zima, bude zabijačka a ta o lecčem napoví, hlavně teda o klobásách.

Sezona dospělých soutěží v požárním útoku se našim týmům ztenčila na dva a půl měsíce. Začínali jsme domácí soutěží 4. 7. v Tísňavách a končili 18. 9. na Dolní Bečvě. Tréninky a zázemí měly sportovní týmy u zbrojnice v Tísňavách. Veteráni absolvovali 17 soutěží, z toho 6 nočních, s bilancí 6 x 1. místo, 1 x 2. místo, 2x 3. místo a 1 neplatný pokus. Tým mužů absolvoval 13 soutěží, z toho 5 nočních, na bedně se umístil jednou za 1. místo v Semetíně. Tým žen svůj první závod absolvoval počátkem srpna v Semetíně, zato rovnou s 1. místem ve své kategorii. Dále se ženám povedlo 2 x 3. místo s celkovou bilancí 7 odjetých soutěží, z toho 2 noční. Rádius odjetých soutěží se až na výjimky držel lokálního měřítka s těžištěm v okrese Vsetín. Zrušeno bylo cca 80 % závodů v okolí. S problémy se potýkaly ligové seriály, které běžně navštěvujeme. Zrušena byla Valašská hasičská liga, včetně našeho ligového kola. Slovensko bylo vlivem přísných opatření paralyzováno takřka plošně a nepodívali jsme se tak na Noční hasičskou ligu Žilinského kraje ani Severoslovenskou hasičskou ligu. Radost jsme si udělali pořízením nové hasičské stříkačky a dalšího sportovního vybavení, které nám bude pomáhat k dobrým výkonům i v následujících letech.

Mladí hasiči pokračovali v rozjeté sezoně uzlovacích soutěží v seriálu Uzlovací ligy Zlínského kraje. Desetidílný kolotoč závodů od listopadu do března jsme odjeli jako jediný tým okresu Vsetín. Na Zlínsku má tato disciplína více než dvacetiletou tradici a je s podivem, že náš okres zůstal až dosud tímto atraktivním zápolením nedotčen. Vzestupné výkony přerušila jarní covidová pauza. Nepodařilo se tedy odjet poslední 2 ligová kola. V ligové tabulce jsme jako nováčci zaujali konečné 25. místo ze 43 týmů v naší kategorii. Naše pokusy při uzlování 5 základních uzlů na uzlovacím stole začínaly s časy okolo 1 min 30 s, na závěr ligy jsme byli schopni jít individuálně i pod 30 s. Pro srovnání, nejlepší výkony ve starší kategorii atakovaly hranici 11 vteřin. Průměrná návštěvnost byla 428 dětí na jednotlivý závod.

Následná asi tříměsíční vynucená pauza skončila v červnu, kdy jsme přešli rovnou na letní sezónu požárních útoků. Královská disciplína požárního sportu je typická svou náročností pro souhru 7 lidí v týmu. Ta se nám z důvodu absence předsezónní přípravy, dovolených, táborů, zranění a nemocí dařila tak napůl. Náš nejlepší čas na okresní lize měl hodnotu 18 s. Přes léto jsme stihli zajet i 3 kola slovenské Púchovsko-Ilavské hasičské ligy, která pro nás přes odlišný způsob provedení požárního útoku (sání přes vývěvu) byla spíše zpestřením při volných víkendech okresní ligy. Letní sezónu doplnily i disciplíny štafeta požárních dvojic a dětského TFA. Premiérově jsme na závěr sezóny absolvovali noční soutěž v požárním útoku. Byli jsme nuceni vynechat disciplínu běh na 60 m překážek, protože Stredoslovenská liga v šedesátkách, kterou běžně závodíme, zrušila svá soutěžní kola a zbylé jednotlivé závody se nám termínově kryly s ostatními letními aktivitami. To už se blížilo září, začátek školního roku a počínající zpřísňování virových opatření. Tomu jsme museli obětovat okresní branný závod a další braňáky v okolí, na které jsme trénovali střelbu ze vzduchovky, první pomoc, orientaci v mapě a další dovednosti. Celkem tedy 16 soutěží během asi šestiměsíčního soutěžního období. Podle čísel a statistik byla letošní sezóna ve srovnání s tou minulou ze zřejmých důvodů slabší. Hasičské disciplíny jsou časově náročné na přípravu a přerušované tréninkové období výkonům nesvědčí. Na druhou stranu čas, kterého se nám dostalo po jarní a před podzimní uzávěrou, jsme využili poměrně dobře. Na dětech byla znát chuť se potkat při tréncích a vidět se na soutěžích s kamarády. Scházeli jsme se 2 x týdně.

Základní dvouhodinové trénování se nezřídka natáhlo vlivem spontánních dětských aktivit, koupání v kádi, opékání špekáčků a dalších, které mezi sebou organizovaly, na 3, 4 i 5 hodin. Soutěžní dny měly podobu celodenních akcí, kdy sportovní část byla zpestřena o zastávky po místních zajímavostech, točených zmrzlinách a cukrových vatách. Při svých cestách po ČR a Slovensku jsme se potkávali na soutěžích i s našimi dospělými týmy mužů, žen a veteránů. Jejich pokusy začínaly zpravidla odpoledne, dětské soutěže kolem oběda vrcholily, a tak jsme se stihli potkat, prohodit pár slov, lidí a sportovního materiálu. Jistě jsou aktivity, o které jsme letos přišli nebo se časovým vytížením nestihly. Například oblíbené jarní a podzimní rafty, exkurze do hasičských stanic apod. Nemohli jsme uskutečnit rozjezd kategorie nejmenších hasičů v přípravce, přestože jsme se přes zimu potkávali při návštěvách MŠ. Odpadly i některé další preventivně-popularizační akce. Výjimku tvoří ukázka pro letní tábor dětí s mentálním postižením na Kyčerce. Naši mladí hasiči předvedli výzbroj a výstroj pro ostrý zásah doplněnou o improvizovaný požární útok se sáním z potoka.

Letošní sezóna rozhodně nebyla o zlepšování statistik a čísel. Spíše šlo o radost ze setkávání, které jsme si museli střídavě odpírat. Pořadatele, závodníky a trenéry stálo toto období mnoho úsilí s nejistým výsledkem. Je třeba jim za to poděkovat, ať už se věnovali mladým hasičům nebo těm dospělým. Děkujeme i Obci Velké Karlovice a sponzorům, kteří podporují naše rozmanité aktivity. Karlovjanům přejeme krásné bílé Vánoce a úspěšný rok 2021.

Lukáš Vojvodík - SDH Velké Karlovice -Tísňavy

Rok 2020 u hasičů v Podťatém

COVID. Slovo, které ještě před rokem neznal snad nikdo z nás. Slovo, které se stalo v letošním roce strašákem pro spolkový život nejen nás hasičů. I v Podťatém u hasičů situace kolem tohoto onemocnění zasáhla do našeho dění. Od měsíce března jsme proto netrpělivě čekali, až se situace trochu uklidní a my budeme moci se opět sejít. Podařilo se nám to až v neděli 7. 6., kdy jsme se společně sešli na našem výletišti v Podťatém pod školou a zde usmažili vaječnici a zároveň se dohodli na tom, že letošní Výlet v přírodě uspořádáme. Po dalším čekání na uvolnění shromažďování jsme tuto akci naplánovali na pro nás nezvyklý termín, sobotu 15. srpna. Po nezbytných přípravách spojených s přípravou výletiště přišla ona sobota, počasí nám přálo a na podťatském výletišti pod starou školou se jako již tradičně sešli nejen obyvatelé Podťatého a přilehlých údolí, ale i ti, kteří třeba jen procházeli kolem a nechali se zlákat k zastavení a posezení.

Nechyběl tradiční guláš, uzenina, vychlazené pivo nebo víno, kdo si pospíšil, tak si mohl zakoupit poctivé domácí vdolky od naší členky p. Pavelkové. Hlavně mladším dětem zpestřila návštěvu možnost prohlídky naší stařičké, a přesto stále plně funkční hasičské „větřiesky“. Tombola, která je již tradičně nedílnou součástí večera, obsahovala jak tradiční ceny, tak zajímavá překvapení. Nejočekávanější z výher byl živý králíček, dva kohouti, láhev dobrého pití, nebo různé nářadí. Pro naše spoluobčany samé užitečné věci. O dobrou náladu se postaraly harmoniky Jury Chuděje z Valachian s.r.o. A že jsme se dobře bavili. Poslední z nás odcházeli až k ránu. Chtěli bychom touto cestou také poděkovat všem zúčastněným za to, že se nebáli přijít, našim sponzorům v tombole pak za to, že nám s ní svými příspěvky pomohli a nenechali nás na holičkách.

Letošní rok je pro nás zvláštní i v tom, že od podzimu začala v našem sboru pracovat mládež. Našimi členy se stali, po přechodu ze sboru v Tísňavách, Michal a Marie Pavelkovi. Je to již 4. generace hasičů od Pavelků. Od samého začátku se pod vedením svého otce Martina zapojovali do sportovních soutěží pořádaných v rámci TFA soutěží pro děti. Zde je článek, který o své činnosti napsali:

Naši mladí hasiči Mája a Míša Pavelkovi dosáhli velmi dobrých výsledků na závodech, letos jen v České republice. Bohužel situace s koronavirem nám zbránila závodit v zahraničí - jak na Slovensku, tak v Rakousku. Některé závody se křížily termínově, takže jsme nestihli tolik, co jsme chtěli. Náhradou nám byla každodenní dřina, která se ukázala následně na závodech, které proběhly koncem léta a na podzim. Hned prvním absolvovaným závodem pod hlavičkou našeho sboru byl výběh schodů na Sůkenickou, kde Mája skončila 2. a Míša 3. Pozoruhodného výsledku jsme dosáhli v Majetíně, jediném závodě v Olomouckém kraji. Mája v mladších žácích v disciplíně TFA dosáhla na první místo v rekordním čase a obhájila loňské vítězství. Zároveň se stala první závodníci, která obhájila „bednu“ dvakrát za sebou, je svými výkony velkým příslibem do budoucna a nabídky reprezentovat jiné sbory jak v TFA, tak požárním útoku, musíme se ctí odmítat. Míša po loňském 3. místě již nastoupil v kategorii starší žáci a zkusil si, co to je běžet TFA s „bombou na zádech“. Sedmé místo ve velmi těžkých podmínkách je pro nás velmi velkým úspěchem mezi elitou. Tohoto závodu jsme se zúčastnili jako jediní ze vsetínských sborů. Další závod, na který jsme se pečlivě připravovali, byl přebor TFA Bystřice a okolí. Mája dosáhla i přes pád na překážce 1. místo a Míša těsně 2. Nádherný závod. Bohužel následné závody v Praze, Liberci a Rosicích nám zrušili a těšíme se na ně v příštím roce.

Situaci s koronavirem jsme využili na brigády, peníze z nich získané jsme investovali do budování tréninkového zázemí, zakoupení a stavby překážek. Bohužel nám zrušili Jihomoravskou a Severomoravskou ligu v uzlování, takže jsme se rozhodli, že uspořádáme pro naše děti horolezecký kurz a kurz zdravotní. Na tyto 2 kurzy bereme i pár dětí z jiných sborů v okolí Karlovic a zájem byl obrovský. Snad se nám i přes současnou situaci podaří tyto kurzy absolvovat a doufáme, že nám to rozšíří naše obzory, jak trenérů, tak mládeže. Velké díky patří našim příznivcům, fandům a sponzorům, protože vše táhnout jen z vlastních peněz, brigád a k tomu ještě trénovat je skoro nereálné. Věnujeme se taky jiné činnosti a jako mladí hasiči jsme se nabídli, že pomůžeme knihovně a budeme rozvážet knihy všem těm, kteří nemohou přijít, vyrobili jsme záložky do knih s hasičskou tématikou a jsme velmi rádi, že můžeme pomoci. Dále se zúčastníme charitativního běhu na cílenou podporu těm lidem, kteří jsou odkázaní na pomoc druhých.

Moc děkujeme za přízeň a přejeme především zdraví a spokojenost v roce 2021. Vaši mladí hasiči Podťaté

Za výbor našeho hasičského sboru bych touto cestou chtěl poděkovat všem, kteří se letos jakkoliv zapojili do dění v našem sboru a v roce 2021 přeji nejen našim členům, ale i všem čtenářům Karlovského zpravodaje, vše nejlepší.

Zdeněk Dorňák, starosta SDH Podťaté

Ohlédnutí za dosavadní přípravou našich biatlonistů 2020

Příprava našich mladých biatlonistů započala již na jaře. Pro některé to byl jako každý rok obvyklý start do sezóny, ovšem pro některé ne! Zejména pro Davida Štvrteckého a Jakuba Balcara, kteří přestoupili ze žákovské kategorie do dorostenecké kategorie. Byla to pro ně velká změna, jelikož se už museli seznámit s dospělým biatlonem. Začali střílet z malorážky a tréninky byly mnohem náročnější než v žákovské kategorii. Jarní příprava proběhla bez větších komplikací, bohužel kvůli pandemii byly zrušeny některé jarní závody. Léto začalo slibně, tedy týdenním soustředěním na Bačkárce. Poté se naši biatlonisté přesunuli na první závody ve Velkých Karlovicích - **Efisan Skiroll Classics**, kterých se také zúčastnila nejen česká biatlonová reprezentace, ale i sportovci z Polska a Slovenska. Následoval čtrnáctidenní odpočinek, který uběhl velmi rychle a biatlonisty čekalo další soustředění, naši hoši doladili formu a tu předvedli na MČR v biatlonu na kolečkových lyžích v Letohradu, David obsadil ve stíhacím závodě 6. místo, Jakuba čekalo MČR na kolečkových lyžích v Libereckém areálu Vesec, kde se ve sprintu umístil na 5. místě a ve vytrvalostním závodě na 10. místě. To bylo léto karlovských, nyní už letohradských svěřenců, kteří se ale stále rádi vracejí domů ☺

Soustředění na Bačkárce

Z Bačkárky na Ztracenec

Podzim, období náročných tréninků a soustředění v Orlickém Záhoří, kde se naši biatlonisté zúčastnili Polského mistrovství. Podmínky nebyly příliš příznivé na střelnici, i přesto obsadili 6. (Andrea Chudějová), 11. (Jakub Balcar), 11. (Adéla Holčáková) a 13. (David Štvrtecký) místo.

Jako celý svět i nás sportovce omezila situace Covid - 19, svěřenci zůstali doma, trénovali nejen individuálně na kolečkových lyžích, ale i makali s lopatami v areálu, převážně dokončovali střelnici. Teď už znovu trénují v Letohradě a všichni čekáme, co nám situace se sněhem a Covidem - 19 dovolí. První polovina už odcestovala na sever do švédského Idre a ta druhá polovina čeká na odjezd na jih do rakouského Obertilliachu.

Střelnice v Miloňovkách

Jakub Balcar

David Štvrtecký

A co dělají naši nejmenší sportovci? Momentálně mají distanční výuku ☺, už se pomalu ztotožňují s individuálním sportováním. Snad se vše v brzké době uklidní a budeme moci se opět věnovat práci, která nás baví.

Děkujeme všem sponzorům a příznivcům biatlonového oddílu za přízeň. Přejeme vám všem krásné a pohodové svátky a do nového roku hlavně zdraví a chuť sportovat ☺

Za SKB Velké Karlovice Daniela Detriková

Jakub Štvrtecký nám napsal z Finska z Kontiolahti

Všichni Jakubovi fandíme, sledujeme v televizi každý jeho závod a jsme na něj hrdí

Příprava na sezonu 2020/2021 začala asi o 14 dní dříve, než bylo zvykem, kvůli zrušeným posledním závodům. Trénovat jsem začal v dubnu doma, v Karlovicích. V květnu příprava pokračovala soustředěními v Jablonci nad Nisou, kde jsme se konečně sešli celý tým. Jelikož nebylo možné ještě vycestovat, tak jsme až do července při přípravě neopustili ČR a využili jsme pro trénink kromě Jablonce i Letohrad a Nové Město na Moravě. Právě po posledně jmenovaném soustředění jsme měli letos chvíli individuálního tréninku, tak jsem vyrazil do Chorvatska na pět dní nabrat trochu vitaminu D. Po aktivní dovolené jsme vyrazili na soustředění do rakouského Ramsau, kde jsme pro trénink využívali dobrých podmínek na ledovci. Po tomto prvním zahraničním soustředění jsem se zúčastnil tradičního Mistrovství ČR v biatlonu na kolečkových lyžích, které se každoročně koná v Letohradu a letos jsme i poměřili síly s německou reprezentací, protože týden po našich závodech pořádali Mistrovství Německa nedaleko českých hranic, v Altenbergu.

Po závodech jsme se opět vrátili do Ramsau, kde jsme pokračovali v tvrdé podzimní práci. Ještě před prvním sněhem jsme se vydali do slovinské Pokljuky, kde se letos bude konat Mistrovství světa, takže nebylo od věci si opět osahat zdejší tratě a střelnici.

Za sněhem jsme se letos vydali do Švédska, přesněji do Idre, jelikož Norové uzavřeli hranice a museli bychom trávit deset dní v karanténě. Na severu nepanovaly úplně zimní podmínky, ale všechny naplánované tréninky jsme zvládli odjet na technickém sněhu a sněhu z loňské sezony.

Ze Švédska jsem se vrátil na necelý týden do Jablonce, kde jsem více méně vypral věci a letěli jsme zpět na sever, tentokrát ale na závody do Kontiolahti ve Finsku.

Zatím se mi tady moc nedařilo, ale věřím, že se to zlomí, a ještě v zimě prodám, co jsem natrénoval.

Jakub Štvrtecký

Andrea Chudějová ve Švédsku

Andrea Chudějová - druhá zleva

I během nekonečné pandemie, jak tuto dobu někteří nazývají, se musí dbát na výkony. Proto mladí biatlonisté z Letohradu, mezi nimi také naše odchovankyně Andrea Chudějová, vyrazili na dlouhou cestu do Švédska. Soustředění před zahájením sezóny probíhalo ve známém středisku Idre Fjäll, kam se v tuto dobu vydalo ne málo českých klubů. Sněhové podmínky bývaly skvělé, bohužel tento smolný rok sníh oblíbené středisko minul. To však alespoň částečně zvládla nahradit sněžná děla, díky kterým se mohli všichni soustředit na pilování techniky běhu i střelby. Ani tady není situace jednoduchá, cizinci jsou ne příliš vítanými hosty. I přes to jsme se cítili klidněji než v Česku. Ochrana před nežádoucím ukončením tohoto soustředění byla na prvním místě, a proto patřily roušky, i když je tento národ neuznává, a desinfekce mezi povinnou výbavu.

Michaela Tomková (hlavní šéfkuchař této výpravy ☺)

STÁJ VALENCIO ZNOVU OVLÁDLA PARDUBICKOU

Velká Pardubická je jeden z nejtěžších překážkových dostihů v Evropě a koná se vždy druhou říjnovou neděli, letos tedy 11. října. Dráha měří 6900 metrů a má 31 překážek. Letos nikdo nevěděl, jestli se vůbec uskuteční kvůli situaci coronaviru, ale nakonec to přece jenom vyšlo. Bohužel duch Velké Pardubické chyběl a to diváci. Vítěz letošní Velké Pardubické Hegnus je dvanáctiletý valach z českého chovu přímo odchovaný jeho majitelem Františkem Ševců. Od dvou let běhal rovinové dostihy, avšak v těch se mu moc nedařilo, takže v roce 2013 přešel na překážkové dostihy. Na start VP se postavil už třikrát. Poprvé v roce 2016 pod trenérem Čestmírem Olehlou, kde doběhl pátý a hned poté se zranil, proto se majitel Hegnuse rozhodl dát koně do tréninku k mému tatínkovi.

Hegnus přišel s mnoha zdravotními problémy a u nás na Valašsku se léčil dlouho s tím, že se vrátí zpátky do dostihů. Hegnus je velmi náročný kůň, jak říká můj tatínek: „je to kůň jak z porcelánu" (Hegnus je veliký a těžký, takže když se pořádně trénuje tak ho velmi bolí klouby a lehce se zraní). Od té doby jezdí jenom kvalifikační dostihy do VP, aby splnil podmínky pro start ve VP. V roce 2018 pod vedením žokeje Marka Stromského doběhl Hegnus ve VP druhý. V roce 2019 úspěšně doběhl kvalifikační dostih, který vyhrál a při přípravném dostihu měsíc před Velkou Pardubickou doběhl druhý, ale ozvalo se opět zranění. Hegnus byl ve výtečné formě. Taťka si hodně věřil ale bohužel 14 dní před Velkou koně nepustil, aby se vyhnul vážnějším zraněním. Letos znovu běžel kvalifikaci a doběhl druhý, běžel ji s rezervami a jezdec ho měl maximálně šetřit, aby se nevydal. V jeho dramatické sportovní kariéře to nebylo všechno. Stálý jezdec, který ho jezdil v posledních šesti startech byl vyměněný za mladého a ambiciózního jezdce Lukáše Matuského. Takhle to cítil můj taťka a udělal dobře. To se ukázalo i v samotném dostihu Velké Pardubické. Lukáš ukázal profesionální výkon, kdy si celou dobu hlídal čelo závodu a vyvaroval se nepříjemných situací uvnitř hustého pole. Samotný dostih byl velice dramatický jako vždy. Po dosažení úspěchu panují veliké emoce, jelikož jsem osobně byla na Velké můžu to jenom potvrdit. Ten zážitek je obrovský a velice emoční. Je za tím spoustu práce a času. Jsem ráda, že jsem to mohla zažít na vlastní kůži. Tyhle chvíle zanechaly v mém srdci hlubokou rýhu. A jsem ráda, že jsem se mohla potkat s koněm jménem Hegnus.

Jolana Holčáková

ZMĚNY V INTEGROVANÉ DOPRAVĚ ZLÍNSKÉHO KRAJE

Od 1. 1. 2021 bude platit na území kraje jen kilometrický tarif. Nově k němu přibude možnost zvýhodněného přestupu v linkové dopravě, tj. autobus-autobus pomocí papírové jízdenky, zakoupené u řidiče nebo pomocí čipové karty, včetně karty ODISka. Ve všech autobusech bude možné platit i bankovní kartou.

U vlakových spojů nedojde oproti současnému stavu k žádné změně. Do konce března tak bude platit stejný tarif a časově kilometrické jízdenky jako letos a přestup mezi vlak-autobus (a naopak) nebude cenově zvýhodněný. Ve všech vlacích bude možné platit i bankovní kartou.

Platnost stávajících čipových karet, kromě karet u dopravce ARRIVA MORAVA, bude ukončena k 31. 12. 2020. Nové čipové karty budou postupně zaváděny. Žákovské jízdné můžete zakoupit u vlakových dopravců formou 7denního a 30denního dlouhodobého kupónu.

BLIŽŠÍ INFORMACE NA WWW.ID-ZK.CZ

Truck Trial

Jak jsme vás již informovali v minulém čísle zpravodaje, letošní sezóna nejen pro nás, ale pro veškerý sport byla zoufalá. Covid nám udělal přítrž a bohužel ze sedmi vyhlášených závodů se naštěstí jely alespoň tři. Díky novým pravidlům nám to však umožnilo, abychom mohli bojovat o body v hodnocení mistrovství ČR. Posádky musely odjet všechny tři závody.

To se nám podařilo a 8. 8. 2020 jsme odjížděli do Kunštátu u Boskovic. Jedna posádka se změnila. Jiří Jurečka jel s Milanem Drozdem a Josef Drozd a Zdeněk Horák bojovali v krásné lokalitě o co nejlepší umístění. Dařilo se jim vcelku dobře a v průběžném hodnocení se drželi na předních příčkách. Bohužel, utržená lamela spojky naší Hulibaldy jim zmařila naději na dobré umístění. I tak na šestém místě byla posádka Jiří s Milanem a sedmí skončili Josef se Zdenkem.

Další závody nás čekaly za tři týdny v Jihlavě. Měli jsme teda dostatek času na opravu našeho stroje. V Jihlavě se nám vcelku vždy daří, a tak jsme byli natěšení na opět hodně rozmoklou trať, která nám vyhovuje. Tentokrát za volantem vystřídal Jiřího Roman Zeť, navigován opět Milanem. Posádka Josefa a Zdenka zůstala nezměněna. Jak jsem již naznačil, Jihlava bývá hodně mokrá, a to máme moc rádi, neboť se zde nejen ukážou přednosti Hulibaldy, ale i dovednost našich posádek pohybovat se v tomto náročném terénu. To se potvrdilo, a i když po poslední sekci se nám odporoučelo čerpadlo a „vejdu“ jsme museli natlačit dalším autem na podval, tak Roman s Milanem obsadili krásné druhé místo a Josef se Zdenkem skončili na místě třetím.

Tak jsme opět museli opravovat a odjížděli jsme 12.9.2020 do Černuce u Kladna. V této lokalitě jsme ještě nezávodili, a tak byla zvědavost veliká, co na nás komisaři vymyslí. A musím říci, že závodní sekce byly postaveny na jedničku a opravdu jsme si náročnost tratě užívali. Sekce byly tak obtížné, že se auta kazila jedno po druhém. I nás zklamala technika a při jednom krkolomném průjezdu Romanovi praskla poloosa a museli jsme ze závodů odstoupit. Jenže veliké štěstí bylo, že jsme odpadli jako poslední, a tak nás mohli klasifikovat. Jelikož závody v naší třídě dojely jen dvě auta, tak třetí a čtvrté místo bylo pro nás překvapením.

I když letošní rok byl takový, jaký byl, a nám se nevyhnuly na každém závodě technické problémy, tak v hodnocení mistrovství ČR jsme dopadli velmi dobře. Josef Drozd a Zdeněk Horák obsadili čtvrtou příčku a posádka Roman Zeť, Jiří Jurečka a Milan Drozd skončili jako druzí vicemistři republiky.

Ale i naše další traktoriádové posádky nezahálely. 19. 9. 2020 se jela aspoň jedna soutěž, a tam jsme nemohli chybět. Zděchov je pro nás velice pěkná lokalita a Lukáš Drozd tady jako nejmladší závodník vždycky dominuje. Bohužel letos musel soutěžit v seniorské kategorii, ale i tak skončil na pátém místě v nabité konkurenci výkonnějších strojů. Závodů se zúčastnil i jeho otec Milan, kterému jen o kousek unikla bronzová příčka.

Když budu hodnotit letošní sezónu, tak jak špatně začala, měla pro nás dobrý konec. Chtěli bychom poděkovat všem naši sponzorům (jejich loga jsou vylepena na naší Hulibaldě) i všem, kteří nás v tomto náročném sportu podporují. Ještě jednou děkujeme za podporu a přejeme vám krásné vánoční svátky a veselý nový rok.

Pokud bude mít někdo zájem o náš kalendář, volejte na číslo 720 365 031.

Roman Zeť

Exkluzivní svíčky z čistého parafínu
PartyLite
KDE? Radniční náměstí v Karolince-Oriflame-pod hodinami
Nabízím širokou škálu vůní a aromaterapie dnes velmi vyzdvihovanou pro pozitivní účinky na naše zdraví, mysl či wellness.
Možnost využití presentace produktů při zájmu u Vás doma
Přijďte se podívat, vyzkoušet a přivonět.
Otevírací doba:
Pondělí 9.00 - 11.30 a 13.00 - 16.00
Úterý 10.00 - 14.00
Čtvrtek 12.00 - 16.30
Alžběta Škorňáková, DiS, tel: 603 441 502
email: alzbi4@seznam.cz, fcb: PartyLite Zlínský kraj

Ročník XVIII, číslo 73. Ev. číslo periodického tisku: MK ČR E 21757. Tisk Grafia Nova Zašová. Dat. vydání 17.12. 2020. Uzávěrka příštího čísla je 10. 3. 2021. Vydává Obec Velké Karlovice, 756 06 Velké Karlovice č. 1, IČ: 00304417. Četnost vydání: čtvrtletně, periodický tisk územního samosprávného celku. Děkujeme přispěvatelům za články a přejeme všem krásné a pokojné Vánoce. Za redakční radu J. Ryplová, D. Detriková, J. Rypl